

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlap-Könyvtár
Névedéknapló
1902. évi. 11. sz.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Huszonöt év.

E hó 7-én a „Bácska“ 25 éves forduló elé ér. Nem akarunk hosszasan időzni annak ecsetelésénél, mi volt 25 év előtt lapot alapítani s milyenek a zsurnalisztikai viszonyok ma, elég annyit — mint ismert dolgot — felemlíteni, hogy a „Bácska“-t nagy áldozatokkal alapították s tartották sok éven keresztül fenn. Anyagi áldozatot hozott a kiadó, áldozatot hozott a lap kevés számu, de lelkes és kitartó írói gárdája.

Ma, sok év után, ennél a határkónél közfelfogás szerint bizonyos jogcim mutatkoznék a jubilálásra. De minek ez? A zsurnaliszta jubileuma abban az édes és gyönyört okozó tudatban van, hogy nap-nap után dolgozik, keres, kutat, bírál, szalad, izgalomból-izgalomba jut s munkája gyümölcsét az olvasó elé tárja, hogy képét mutassa a körülötte történeteknek.

A lefolyt évek alatt vajmi keveset beszélünk magunkról. Ezután sem fogjuk tenni. Hiszen, ha áll az, hogy a sajtó joga, kötelessége a közdolgok kritikája, az események hí, megbízható és érdekes reprodukálása, igaz az is, hogy a kritika kritikájának joga a közönség kezében van. Éljen is vele lapunkkal szemben olyan erős mértékkel, amely őszintén iparkodunk mi tisztünknek becsületesen megfelelni.

Mégis ezt a 25 éves fordulót nem birtuk egészen hallgatással mellőzni, részint mert a lap formájában is egy kis változás állott be, részint, mert hisszük, talán megbocsájtanak nekünk, ha e reánk nézve jelentős alkalommal, a mi — hogy úgy fejezzem ki magamat — családi örömtünkre, melyben a hivalgás nélküli büszkeségnek is van egy kis, megengedhető, része — nyíltan reámutatunk.

Valjon megfeleltünk-e azon várokozásnak, melyet e lap alapításakor a közönség táplált, valjon a kezdet nehézségeit legyőzve erősödött-e s mily mértékben s irányban a „Bácska“, erre a csattanós választ nem mi adhatjuk, csak a közönség adhatja meg. Minő helyet vívtunk ki a sok év alatt megyénk közéletében? A felelettel erre mi adósak maradunk. Itéljen a nagyközönség, ítéljen a felett is, a rokonszenv mily mértékére szolgáltatunk.

Egy dolognak becsületes szándékát tölünk elvitatni nem lehet: *magyar, szabadelvű, vallásos, erkölcsi irányu és komoly* lap eszméje lebegett mindig szemünk előtt. Erős erkölcsi kötelék fűzött az országos és megyei szabadelvű vezetéshez, a megyei és városi élet intézőihez; meg vagyunk teljesen jutalmazva, ha haladást célzó törekvéseiket bármily kis mértékben elősegíthettük; ez az erkölcsi

kötelék azonban nem gátolt s nem is fog gátolni soha, hogy — nem ugyan akadékoskodva, ötletszerűleg s személyes momentumokból — bárki ellenére és bárkivel szemben is megmondjuk véleményünket, megőrizzük gondolkodásbeli teljes függetlenségünket. Pártlap voltunk s vagyunk politikai szempontból: *a magyar, szabadelvű politika* egyik szerény, de belső lelkesedéssel teljes lapja. Pártlap voltunk és vagyunk erkölcsi és társadalmi felfogás szempontjából: *a keresztény vallás-erkölcs s a tisztességes gondolkodás* szerény munkása.

Nem állanánk ki mindjárt kis ostorunkkal, ha azt látnók, hogy az irány kicsit dőcög, vagy egy kis gödörbe téved, de ha valamikor azt tapasztalók, hogy akár a magyar politikát, akár a keresztény vallás-erkölcs irányát a mi szűkebb hazánkban, Bácsme gyében, veszély fenyegetné, ami gyöngye karunk is villámokat lenne képes szórni.

A közönség szeretetért, becsülésért küzdünk ezután is. Kötelesség-érzetünk csak fokozódni fog.

Hálás köszönet jóakaróink sok évi támogatásáért.

Jól eső érzés fog el, ha hinnünk lehet, hogy megyénk közönségének egy-egy elismerő és biztató gondolata száll felénk a „Bácska“ csendes jubileuma alkalmából.

A BÁCSCA tárcája.

Bár ne házasodtam volna...

Bár ne házasodtam volna.
Most nem nyomná gond fejem.
Aldás nem cseppen a sorstól,
Bár akárhogy megfejem.
De a szűkség rendes vendég
A kulcslyukon is befér.
Ott ül köztünk mert naponként
Ötször-hatszor kell kenyér.

Van feleség, gyerek is van.
Miattok fő az eszem.
Egynek cipő, másnak ruha.
De nem tudom, hol veszem.
A pénz már ma kényes dáma
Gyorsvonattal messze jár.
Bár hogy kérem, el nem érem
Házam előtt meg nem áll.

Egy reggel, nagy sereggel
Táboroz a gond körül.
Az úres zseb, egy nyitott seb.
Vágyat, reményt eltörül.
Szabó, cipész támadni kész
Ha jó hónap elseje.
Türelmem fogy, azt kérdik, hogy
Apró pénzem sok van-e?

Hosszú számlák, lelkem járják
Mint a vihar a mezőt.
A masamód, nincs benne mód
Hogy rólunk szól kedvezőt.
Bajom csak nő, fejem csak fő
És izzadhat a tenyér,
Talpig gondba, mert naponta
Ötször-hatszor kell kenyér.

Kajabusz.

Az utitárs.

Epp befutotta pályáját a nap s búcsúcsókot intett a földtekének, mikor a d... i kis vasuti állomásra egy fogat érkezett be s abból egy igen csinos ifju szőke hölgy lépett ki. Világos nyári ruha volt rajta, fején — a mai divatnak megfelelő — széles, sok rózsával diszített fehér szalmakalap.

— Korán jöttünk illés! — szólt Katóka kisasszony — még egy órát kell várni a vonat megérkezéig!

— Várjak addig?

— Ugy-e a lovakat félted? Bizony jó út, ha még ma vissza akarsz térni... három órányi út... bizony késő lesz! Mehetsz nyugodtan öreg... nagyapáékat csak nyugtasd meg, hogy semmi bajom se lesz az uton.

Még beszélgettek egy darabig... meg-simogatta a lovakat egypárszor, aztán el-

búcsúzott a kocsiától — ki öreg szüleinek régi, hű cselédje volt — s a perronra ment.

Kató csak akkor vette észre, hogy meg egy utas van ott rajta kívül. Egy fiatal ember (csinos barna) állt a váróterem ajtajában s a naplementében látszott gyönyörködni. Katót is mintha csak akkor vette volna észre, mikor az előtte haladt el.

Mire a vonat berobogott a pályaudvarba, ő már jegyet is váltott s „női szakasz“-t keresett. Igen ám, csak hogy a kalauzzal együtt hiába járták végig a hosszú kocsisort, minden kocsi meg volt tellve... Hogy le ne késsen, ugyszólván hanyat-homlok kellett egy kocsi meennie, ahol három jókedvű uracsot talált; már-már vissza akart lépni, midőn arról az állomásról a másik utas is oda jött be, s magára csukta az ajtót. Egész megkönnyebbült... mintha egy régi, jó ismerőse lett volna!

A benn tlők a csinos hölgy láttára összenéztek... az egyik udvariasan köszönté és az ablak közelébe kínálta helyet Katónak.

— Csinos! — mondta az egyik sügva.

— Az ám! De mennyire!

— Köszünk vele ismeretiséget?

— Világos!

— Jó kis tréfa lesz!

— De vigyázva! Ugylátszik karmoló kedvében van a kicsike.

— Majd megszeliült!

Ez erőt fog nekünk adni azon reánk nézve jelentős pillanatban, amikor az óramutató, ez a mindent megőrlő kis jószág, e hó 7-én új korszak beköszönését fogja jelezni.

Küzdelmünk eddig is volt, ezután is lesz. Bátran és tisztességgel forgatjuk tovább is kardunkat, a tollat, szeretett megyénk és városunk java érdekében.

Dr. Balogh Ernő.

Egy kis statisztika.

Irta: Ifj. Karácson Gyula.

I.

A m. kir. központi statisztikai hivatal külföldön lenyomatban is kiadta „a magyar korona országainak 1900. évi népszámlálása” című művének Bács-Bodrogh vármegyére és Baja, Szabadka, Újvidék és Zombor törvényhatósági joggal felruházott városokra vonatkozó részét. Igen érdekes és tanulságos adatokat találunk a kezeink között lévő fűzetekben — a vármegyére nézve járásoként is csoportosítva — az egyes községek és a városok területi kiterjedésére, polgári és katonai népességének számára, s az összes jelenlévő népesség nem, életkor- és családi állapotbeli viszonyaira nézve. Feltüntetett még a fűzetke a népesség, vallás- és anyanyelv szerinti tagozatát, s a magyarul beszélni és az irni-olvasni tudók számát és hű képet nyújt végül a népesség építkezési módjáról is. Záradéknál közli még a fűzetke a vármegye egyes községeinek és a törvényhatósági joggal felruházott 4 városnak lélekszámát a legutolsó négy évtizedbeli népszámlálás adatai alapján.

Legelőször is a négy törvényhatósági joggal felruházott város — köztük városunk — legfontosabb demografiai adataival kívánunk foglalkozni, s ezután tárgyalni fogjuk a vármegyei községek demografiai adatait is.

A városok között területre nézve Szabadkát az első, még a vármegyei járások között is egyedül csak a bácsalmási nagyobb kiterjedést, amennyiben ennek a járásnak Szabadka 166 077 kat. hold területtel szemben 172 435 kat. hold terület van. Szabadka után városunk 53 577, Újvidék 27 717 és Baja 15 053 kat. hold területtel sorakozik, s így Szabadka területre nézve városunknál 3-szor, Újvidéknél 6-szor és Bajánál 11-szer nagyobb kiterjedést.

A jelenlévő népesség számát tekintve ismét Szabadka foglalja el a városok között

az első helyet 82 122 lakóssal, amely számból a polgári lakosságra 81 464, a katonákra pedig 658 egyén esik, utána Zombor 29 036 polgári és 573 katonai, összesen 29 609 lakóssal, Újvidék 28 763 polgári és 533 katonai, összesen 29 296 lakóssal és Baja 20 065 polgári és 296 katonai, összesen 20 361 lakóssal következik. Érdekes, hogy, amíg Szabadka városa a mintegy 6000 kat. hold területtel nagyobb bácsalmási járás lakosságát, — mely 53 438 lelket tesz ki, — ezen lakosság több mint felével mulja felül, addig lakóinak száma a nálánál 11-szerre kisebb területű Baja városánál csak alig négyszerte nagyobb.

A lakosság számát arányítva a város területéhez legnépesebb Baja városa, amennyiben ott minden 1200 □ ölnyi területre jut egy lakos. Utána Újvidék következik, ahol körülbelül 1 kat. holdra jut egy lakos, s végre Zombor ahol körülbelül minden két holdnyi, s Szabadka, ahol majdnem minden két holdnyi területre esik egy-egy lakos.

Az 1900. évi népszámlálást megelőző 30 évvel 1869 ben megtartott országos népszámláláskor Szabadkának még csak 56 323, Zombornak 24 309, Újvidéknek 19 119 és Bajának 18 169 lakosa volt. A 30 év alatt legjobban megszorodott Újvidék lakossága, mely 50 4%-kal növekedett meg. Szabadka lakossága a 30 év alatt 44 6%-kal, Zomboré 19%-kal, Baja városáé pedig alig 10 5%-kal szaporodott.

Az 1880-ik évi népszámláláskor Szabadka városának már 61 367, Zombornak 24 693, Újvidéknek 21 325 és Bajának 19 241 lakosa volt, s eszerint a szaporodási arányszám Újvidékre nézve a legkedvezőbb, mert Újvidék lakossága a 10 év alatt 11 5%-kal, Szabadkát 9%-kal, Baját 5 9%-kal s Zomboré csak 1 5%-kal növekedett.

Az 1890. évi népszámláláskor Szabadka városának 72 737, Zombornak 26 435, Újvidéknek 24 717 és Bajának 19 485 lakosa volt. A szaporodási arányszám tekintetében most már Szabadka került az első helyre, míg az utolsó helyre Baja szorult, mert Szabadka lakossága az újabb 10 év alatt 18 5%-kal, Újvidék lakossága 15 9%-kal, Zomboré 7%-kal és Baját csak 1 3%-kal szaporodott meg.

Az 1900. évi népszámlálás adatait már fentebb közöltük. S most is, mint eddig, csak a polgári népességet véve számításaink alapjául, Újvidék lakosságának szaporodási arányszámát + 16 3%-ban, Szabadka városáét + 12%-ban, Zombor városáét + 9 8%-ban és Baja városáét + 2 9%-ban határozhatjuk meg.

Az utolsó 30 évet tekintve tehát legkedvezőbbek voltak a szaporodási viszonyok

Újvidéken, ahol 10 évenként + 11 5, + 15 9 és illetve + 16 3% volt a szaporodási arányszám, míg Baja városánál fokozatos a visszafejlődés, amennyiben a szaporodási arányszám + 5 9%-ról + 1 3%-ra csökkent s illetve az 1900. évi népszámláláskor csak + 2 9%-ra emelkedett fel. Újvidék és Szabadka nagy arányú fejlődésével szemben Zombor város népességének szaporodása sem kielégítő még mindig, noha a szaporodási arányszám az utolsó 30 évi népszámlálás adatai szerint a + 1 5%-ról 1890 ben + 7 0%-ra, majd pedig az 1900. évi népszámlálás adatai szerint majdnem + 10 0% ra (9 8%) emelkedett.

Ami a nősülési viszonyokat illeti, — mert erre is van egy „a férfi és a női nem egymás közötti aránya” cím alá rejtett rovat a statisztikában, — azok a legkedvezőbbek Baja városában; félreértések kikürtülése céljából, nehogy a házasulandó ifjaink kapva az alkalmat mind oda tóduljanak, előre is kijelentjük, hogy nem az ügyvezett „jó pártik” számát tekintve tartjuk kedvezőknek Baján a nősülési viszonyokat, — mert a kezeink között lévő statisztika a „jó pártik”-nak nevezett leányok számarányára nézve felvilágosítást nem nyújt, — hanem egyszerűen csak azért, mert Baján minden ezer lakóra 482 férfivel szemben 518 nő esik s még ha hamarjában minden bajai legény megnősülne is, még akkor is minden ezer lakosból 36 nő maradna pár nélkül; míg ellenben Zomborban már nagyobb sanszaik vannak a lányoknak a férjhezmenetelre, mert egy általános házassági kedv esetén is csak 16, Újvidéken 14, Szabadkán meg pláne csak 4 nő nem kapna városabeli férjet, mert Zomborban 492 férfivel szemben csak 508 nő, Újvidéken 493 férfivel szemben már csak 507 nő és Szabadkán 498 férfivel szemben meg pláne csak 502 nő van minden ezer lakos közül.

A jelenlévő összes népesség családi állapotára nézve a következő adatokat tünteti fel statisztikánk:

	nőtlen v. hajadon,	házas,	özvegy,	törv. elvált,
Baján:	10716	7997	1627	21
Szabadkán:	44408	33206	4401	107
Újvidéken:	16273	10838	2130	46
Zomborban:	15035	12556	1969	49

Ha már most arányba hozzuk ezeket a számokat, az összlakosság számával, akkor a következő állagszámokat kapjuk, ezer lakos közül:

	nőtlen v. hajadon,	házas,	özvegy,	törv. elvált,
Baján:	526	393	80	1
Szabadkán:	541	404	54	1
Újvidéken:	555	370	73	2
Zomborban:	508	424	66	2

Legtöbben veszik magukra a hymen rózsáncát Zomborban, legkevésbéen Újvidék-

— Hová méltóztatik utazni Nagysád? — kérdé az egyik halkan.

Roppant elegáns fiatalember volt. Szőke, szinte lányos arcu.

— Szabad tudom Nagysád, hová utazik? — kérdé újra.

— Messzire! — szólt Kató kitérőleg.

— Úgy? ... Hát akkor hosszabb ideig leszek szerencsés szomszédja lehetni? — Nem hiszem!

— Csak nem akar bennünket megfosztani bájos jelenlététől? ... ha tudná!

— Semmire sem vagyok kíváncsi! ... Különben is aludni akarok! — szólt Kató hűvoesen.

— Majd vigyázok kegyedre!

— Ne fárasztja magát!

— Fogadjon el kérem e plaidet; hideg a levegő.

— Köszönöm, melegem van!

— Igen? akkor, ha parancsolja kinyitom az ablakot.

— Ugyan!

Egy pillanatra becsukta szemét, de szomszédja tulságos udvariassága eszébe jutott, s elmosolyogta magát ...

— Mért nem mondja meg kis nagysád, hová utazik?

— De mit érdekl ez?

— Nagyon érdekel.

— Haza, az alföldre!

— Az alföldre? ...

„Nyugszik a nap, alkonyodni készül Haza megy a lelkem e vidékről;

Hogy az estét édes lakta-földre S kedvesinek közelébe töltse“.

— szavalt a szőke uracs meghatottan. —

Én meg, tudja, bolygok a nagy világban.

Az igaz, hogy nem tudtás a céloim, sem az, hogy bámuljam a szép természetet, hanem más, fontosabb dolog ... Már egy éve, hogy önálló, bankár vagyok, s merem állítani, szerencsés tizleteim vannak ... Engedje meg, hogy bemutassam magam, nevem: Sámson

Alfréd — a volt „Sámson és társa“ cég fia ... — meghajtá magát s kezét nyújtá Kató felé. — Nem tudom miért, de az első perc óta vonzódom nagysádhoz ... Nincsenek rokonaim, szüleim elhaltak, független vagyok ... egész független.

Katóka nem tudta nevéss-e, vagy mérgeledjén?!

— Kegyed hallgat? ... Ugye a mi lelkünk megérti egymást? Ugye? ... Kegyed oly nemes és oly jó!

„Tündöve kérdezem magamtól Lesz-e majd egy szelid leányka Aki velem megosztja lelkét S amit hibáztam megbocsátja?“

— Amint látom, szereti a költeményeket! — jegyzé meg Katóka kedélyesen.

— De mennyire! — szólt a bankár

elragadtatva. — Eddig csak a költészetért rajongtam, most mást keresek ... egy ideált, egy menyasszonyt ... eddig nem találtam.

Kató vis-à-vis-ját nézte; (az volt, aki együtt szállt fel vele a vonaton) aludt.

— Ugye megért engem? — folytatta az előbbi.

Katónak egy ötlete támadt.

— Tökéletesen! — szólt.

— És?

— És ... semmi!

— Hát nem tudna szeretni?

— En? ... De hisz ez abszurdum ... Hiszen asszony vagyok!

— Asszony?

— Igen! — majd halkan tette hozzá — ne beszéljen ... felébred a férjem.

Mind a négyen meghökkenve húzódtak össze ... „Asszony“ ... suttogták. Ki jobbra, ki balra fordult ... aludni próbáltak. Mikor Kató azokat a csalódást kifejező s meglepetést visszatükröző arcképeket látta, jót mosolygott magában. De csakhamar elmúlt ettől is a kedve: a „vis-à-vis“ felébredt ... Roppant zavarban volt: „hátha meghallotta?“ ... mi lesz most? ... bizonyosan meghallotta!

— Bocsásson meg! — szólt hozzá halkan és félénken — igazán nem tehettem másképp ... azt hittem alszik és nem hallja.

— Soh'se kérleljen, legyen nyugodt nagyságos asszonyom!

ken. Viszont legtöbb a bánatos kis özvegy Baján, legkevesebb pedig Szabadkán. Érdekes, hogy a statisztika szerint Baján összesen 7997 házas egyén van s így legalább egy embernek okvetlenül bigammiában kell élnie. A szó szoros értelmében vett nőtlen férfiak és hajadon leányok száma csak $\frac{1}{3}$ részét teszi ki a fenti „nőtlen vagy hajadon“ című rovatokban kitüntetett számnak, mert az ezen rovatokban kitüntetett egyének legalább $\frac{2}{3}$ része még 16 éven aluli gyermek, kamasz vagy bakfis.

A trautenauai emléknep.

— Saját tudósításunk. —

A dicsőséges multnak megfelelő lelkesedéssel és fénytelennel ünnepelte meg június 27-ét, háziezredünknek itthelyt állomásozó zászlóaljja. Kegyelettel áldozott a megdicsőült hősök emlékének és tisztelettel hajtotta meg a viharverte zászlót az előtt a kis csapat előtt, a melynek minden egyes tagja ott volt a trautenauai sikon, ott küzdött ama véres napon a királyért és a bazáért

Az ünnepség az emléknepet megelőző estén vette kezdetét. Esti 9 órakor kezdődött a takarodó. Mintegy 150 katona, fáklyával a kezében, élén a zenekarral, megindult a Ferenc József laktanyából, bejárni a várost és harsogó zenével hirdetni a dicsőség napját

Impozáns látványt nyújtott a menet, amint a bajai utról kiérve, a Kossuth Lajos-utcán teljesen kibontakoztatott. Elöl hat herold lovagolt, az ezrednek azon egyenruhájában, a melyet a harc idején viseltek. Eltűnő Schindler hadnagy lovagolt. A heroldok után következett a zene, körülvéve és követve a fáklyások százától. A zenekar felváltva magyar nótákat játszott, s midőn elcsendesült, a heroldok fújták az ünnepélyes „Generál marschot“.

A menet először is a megye palota elé vonult, ott helyet foglalva az erkély alatt, a zene szebbnél-szebb darabokat játszott a főispán és alispán ur tiszteletére. Innen a menet Ehrenberger őrnagynak, a trautenauai harcoknak ablakához vonult és ott szintén több darabot adott elő a kitűnő zenekar. Végül Hauke polgármestert tisztelték még meg szerepével. A menet azután végig vonult a város legtöbb utcáján, követve nagy tömegtől és csak valamivel éjfél előtt, csendesült el a nagy dob és halt el a kürt riadó szava

Másnap, már kora reggel nagy és fényes közönség gyűlt össze a szt. Háromság-terén

Nem is szólalt egymáshoz egész reggelig. Akkor szállt ki a négy utitárs is és ők magukra maradtak. Katóka elpirult.

— Köszönöm, hogy tegnap megengedte, hogy az Ön háta mögött riasszam szét a tolakodókat.

— Én semmit sem hallottam asszonyom! . . . Hagyjuk csak!

— Hová utazik? — kérde Kató kedveskedően.

— Szegedre.

— Igazán? . . . Akkor csaknem egész uton együtt megyünk! Hisz ez pompás!

— És nagyságos asszony?

— Szabadkára.

Azóta folyton akadt mondauivalójuk. Mikor a „férj uram“ kiszállt Szegeden, azt konstataálta Katóka, hogy mindent letárgyaltak, amit két teljesen idegen tárgyalhat egymással. Szinte megszerették egymást, mert a búcsúzás kellellenül ment mindkettőjüknél. Fájón néztek össze . . . Kató szerette volna megmondani, hogy nem asszony és Bárdos Katónak hívják, de a férfi tekintete lezárta ajkait . . . Kezet szoritottak . . . Kató az ablakhoz állt s csak mikor a vonat megindult mondta utána gyorsan: „Károlyi-utca 20. szám a lakásunk, látogasson meg bennünket“.

A vasszőrnyeteg pedig vitte Katót gyorsan messzire.

Mályva.

(Folyt. köv.)

felállított tábori kápolna előtt. Pár perccel 8 óra előtt, harsogó zenével, felvonult a zászlóalj, Nickl Vilmos alezredes parancsnoksága alatt. A zászlóalj „tömegben“, arccal a kápolna felé foglalt állást. A régi viharverte zászlónak a templomból való ünnepélyes kihozatala után, megkezdődött a szt. mise, amelyet Muzsik István tart. tábori lelkész mutatott be, a hadak Istenének.

A szt. mise alatt a zene egyházi darabokat adott elő a zászlóalj, pedig leadta az előírt három disztituzet, a legnagyobb präcísitással

A tábori misén megjelentek a régi trautenauai harcok között: Dienes Pál, Jakobb Lajos, Andráska Alajos volt szakaszvezetők, Schnötter Károly, Stojtsits Jetta, Weigand János, Pös Albert, Knezy, Pekanovits A. volt tizedesek, azonkívül Ehrenberger József őrnagy, Kirchner Károly százados. A notabilitások közül ott voltak: borsódi és katymári Latinovics Pál főispán, Hauke Imre polgármester, Györfy Géza pénzügyigazgató, Gräff Nikáz tanfelügyelő, Dicht alezredes, kiegészítő parancsnok, Schneider Frigyes honvéd-zászlóaljparancsnok, Bányai százados, csendőr szárnyparancsnok, a városi tanács, az állami hivatalok küldöttei, a szolgálatban nem levő törzs-, fő- és tartalékos tisztek és hadapródok.

A mise vegeztével az összes feunt emlitettek előbbi helyükről, átvonultak a Tárcay-féle ház elé, fogadui a zászlóalj díszmenetét. Elöl állottak a trautenauai harcok, akik előtt pár pillanat múlva, harsogó zenével, feszes, egyenes tartással, meghajtott zászlóval ellépdelt tisztelegve a kivonult zászlóalj legénysége

Fenséges látvány volt az, midőn az öreg harcok könnyes szemekkel üdvözölték az ő régi, golyótépte zászlójukat, az ő szent jelvényüket, mely diadalról-diadalra vezette a 23. Airoldi ezred hő katonáit, a régi, dicsőségteljes, de véres napokban.

A díszmenet vegeztével, a katonaság a templommal szemben foglalt állást. A parancsnok tisztelegést vezényelt, erre megperdültek az összes dobok, megszólaltak az összes kürtök, a zene a „Gotteshalté“-t játszotta, ez alatt a zászlótisztek kivont karddal visszakisérték a zászlót a templomba. — A zászló elhelyezése után a katonaság harsogó zenével bevonult a laktanyába.

A szt. mise kezdete előtt Nickl alezredes német, Henings kapitány magyar nyelven lelkesítő beszédet intéztek a kivonult legénységhez.

Délben a tisztí étkezdében ebéd volt, a melyen résztvettek a polgárság részéről: Hauke Imre polgármester, Kupuszarevits Lyubomir g. k. esperes-plébános, Muzsik István róm. kath. káplán, a felsorolt trautenauai veteránok, az összes nyugdíjas törzs- és főtisztek, valamint a zászlóalj tényleges és tartalékos tisztjei.

Az ebéd folyamán Nickl Vilmos alezredes áldomást mondott Ófelsége a királyra, melyet az összes jelen voltak állva hallgattak végig. Felköszöntőket mondottak még: Nickl alezredes a polgárságra és annak jelenlevő fejére Hauke polgármesterre. Hauke polgármester egy szép beszéddel viszont a hadsereg és a jelenlevő harcokra írtette poharát. Az öreg harcok nevében Dienes Pál mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért. Ebéd alatt az észéki háziezred zenekara adott elő szebbnél-szebb darabokat. Az ebéd vegeztével a távozó vendégek meghattottan mondottak köszönetet egy a páratlanul szíves parancsnoknak, valamint az előzékeny, derék tisztikarnak.

Délután a legénység részére népmulatság volt a laktanya udvarán, ahol a legböhöká sabb mutatóványokkal mulattatták az egybegyűlt közönséget.

A zenekar egy része a városi kertben hangversenyezett este 7 óráig.

A szép nap méltó befejezéssel, esti 9 órakor hangverseny és táncmulatság volt a „Vadászkürt“ szálló összes termeiben. Ott láttuk azon a szép estélyen városunk összes szépeit a legkedélyesebben mulatni a hajnali harangszóig. Méltó elismerés illeti egy a rendezés, mint az előzékenység és figyelmes-

ség tekintetében Nickl Vilmost, a „Herr Oberstlieutenant“-ot, a figyelmes Henings-fivérek, Hettyei főhadnagy, az ügyes és udvarias nemzetközi levélpostást, mint főrendezőket és velük együtt az egész tisztikart, mert ők fáradtak napokon át azon, hogy hőlgyeink jól mulassanak, ami — a hőlgyeektől tudjuk — pompásan sikerült is.

Nagy volt a panasz a borra és kiszolgálásra. Elvárjuk, hogy a derék vendéglős gondoskodni fog arról, hogy ez nem fog többé előfordulni.

T—s Z—n.

Záróbeszéd.

Elmondotta Huber Lipót teológiai tanár, főszentszéki ülnök a M. A. nevezett iskolánöverek vezetése alatt álló zombori felső leányiskola 1902. június 27-én tartott záróvizsgálatán.

Kedves növendékek!

Mélyen tisztelt vendégek!

Egyházi főtanhatóságom újból megbizott, hogy beteg igazgatójuk a ft. apát-plébános ur önagsága helyett évzáró vizsgálatukat vezessék. S én a tavali tapasztalatok után örömmel jöttem ezen intézetbe, melyet előkelő ajkak néhány év előtt nyilvánosan e város személynének neveztek.

Meghallgattam mind a nyole osztály vizsgálatát, a szép rajzok, festmények és gyönyörű kézimunkák kiállítását pedig ismételtelen is megtekintettem s ezek alapján el kell ismernem, hogy az idej taneredmény is, hála a jó Istennek, kielégítő, várakozásainknak teljesen megfelelő.

Amde én nem egyedül csak a vizsgálatokon szerzett tapasztalataim, hanem illetékes helyi körökben nyert értesüléseim alapján is nyugodt lélekkel s bátran kijelenthetem, hogy kedves szülővárosomnak ez intézetében a tanítás és nevelés ügye nemesak kiállja a versenyt más hasonló intézetekkel, hanem hogy az nem egy tekintetben magasabban is áll azon színvonalnál, melyet a hasonló leánynevelő intézetekben átlag tapasztalni megszoktunk.

Kétségtelen, hogy e kitűnő taneredménynek elérését derék tanítónők, a tisztelendő növérök szakavatottsága s fáradhatlan buzgósága, valamint az önök komoly törekvése s lankadatlan szorgalma tette lehetővé, amihez természetesen hozzájárult mindenek fölött a mindkettőjük munkáját mennyei áldásának harmatával megtermékenyítő isteni kegyelem.

S én lelkemből örvendek, hogy ismételtelen van szerencsém ezeket konstataálhatni s egyuttal azon erős meggyőződésnek kifejezést adhatni, hogy valóságos áldásnak tartom szülővárosomra, hogy női nemzedékének oktatása s nevelése éppen olyanok kezébe van letéve, kik e nagyfontosságú és messzekiható kulturamunkára a leghivatottabbak.

A szellem, mely intézetüknek oktatását és nevelését áthatja, keresztény és hazafias magyar, aminthogy más szellem józanul nem is várható olyan intézettől, mely keresztény magyar szülők gyermekeinek oktatása és nevelése céljából alapított. Nemöknek s hivatásuknak megfelelően az értelem és akarat fejlesztése, helyes művelése mellett a tisztelendő növérök kiváló sulyt érzelmeik nemesítésére fektettek, mert hisz a józan paedagógusok sok százados meggyőződése szerint a leányintézeteknek tulajdonképpen ép ez utóbbi a legfőbb céljuk.

S hogy az az oktatás és nevelés, melyet önök kedves növendékek itten nyertek, az önök jövő élethivatásának legmegfelelőbb, arról e város közönsége régóta meg van győződve és immár tizenöt esztendeje szemtanuja annak is, hogy a tisztelendő iskolánövérök nemesak lelkiismeretesen, hanem a legnagyobb önfeláldozással is teljesítik szent kötelemüket, még akkor is, midőn a méltán kiérdemelt hála és elismerés helyett, sajnos, gúncsolást és megtámadtatást kénytelenek elviselni . . . Am e város igazságosan ítélő s fenköltlen gondolkozó közönsége sem a multban, sem a jelenben nem fukarkodott elismerésével az önfeláldozó növérök munkálkodásáért s nekik ez bizonyára csak újabb ösztönül fog szolgálni, hogy annál buzgóbban teljesítsék azt a magaslatos missziót, melyre egész életüket szentelték.

De mélyen tisztelt vendégek, tagadhatatlan, hogy bármily jeles legyen is valamely intézet s bármily buzgók is legyenek annak oktatói s nevelői, magukra hagyatva kevésre mennek. Hogy keresztény iskolánk, melyek első sorban nevelőintézetek elérhessék céljukat, hogy áldás fakadhasson a tanítók munkálkodása nyomán, a társadalomnak is közre kell működnie és pedig nemcsak azért, hogy a házi, a családi nevelést szíval s példával összhangban vezesse az iskolai nevelés szellemével, hanem azért is, hogy miután a növendék az iskola védő szárnyai alól felszabadult, tovább folytassa azt ugyanolyan szellemben. E támogatás amily méltán és jogosan kívánható, ép olyan természetes is. Mert hisz a mint méltóztatni tudni, az iskola voltaképpen csak helyettesítője a szülőknek, amiből önként következik mindkettőjük összhangzatos közreműködésének szüksége ugyanazon egy szent célra.

Es tény, hogy amily üdvös eredményű a társadalom ezen harmonikus együttműködése, ép oly káros és szomorú következményű annak elhanyagolása, vagy pláne a társadalomnak homlokegyenest ellenkező irányu eljárása, mert az lerombolhatja az iskola egész munkáját.

A társadalom ilyen mostoha és célelles magatartása magyarázza meg mélyen tisztelt vendégek, egyes helyeken azon sajnálatos jelenséget, hogy az iskoláknak az elvárt határáig menő önteláldozó nevelési működésének gyakran egy egész nemzedékben alig akadunk valamelyes nyomára. Ez eredményezi azt, hogy néhány év múlva a szorosan hittvallásos intézetek nevelésének csak emlékezete marad meg a növendékekben s hogy maguknak a tanítványoknak éppen semmi okuk nincsen sem örvezni, sem kérkedni azzal, hogy ez vagy az a növendék valaha az ő falai között részesült keresztény szellemű nevelésben. Ilyen magatartás eredményezi végtére — az iskolák hibáján kívül — a keresztény nevelésnek teljes meddőségét, melynek nyomában jár aztán a vallástalanság a maga siralmas erkölcsi kinyívásával s az egész társadalom elanyagiasodásával. Mert a vallásos érzelmek pusztulásával, a hitnek tudatos vagy öntudatlan kiölésével föltétlenül kihál a lélekből minden eszményi gondolkodás, nem tud többé hevülni, lelkesezni a keresztény ideálokért, magasabb célokért; az ilyen lelket csupán az érdeklő, ami földi mulandó; — ami pedig annak körén kívül esik, ami annál magasabb, ami lelki földöntúli s örök, azt kicsinyli, megveti, tagadja. Ezek teremtik meg azt a vigasztalan, rideg társadalmat, melynek földöntúli igénye semmi, földi igényei pedig határtalanok.

De a jelek, hála az Istennek azt mutatják, hogy a társadalom kezd már lassan kijózanodni, kezdi belátni annak az utnak, melyre tévedt, egyénre, családra és hazára egyaránt veszedelmes, végzetes voltát és elődei dicső példája szerint kezd visszatérni, a keresztény elvekhez, vissza az Istenhez. Ha e jelek nem esznek, egy örvedetes megújulás küszöbén állunk, mely regenerálja társadalmunkat az ősi krisztusi elvek szellemében; mely visszavárja ama régi boldog időket, midőn nem volt más Istene a gyermeknek s más a felnőtteknek; azt a dicső kort, melyben oly hatalmasan lobogott a szívekben a hitnek lángja, amikor senki sem vonakodott magát nyíltan, bátran s szent büszkességgel kereszténynek vallani s hiven teljesíteni vallási kötelemét.

Mélyen tisztelt vendégek! A mi katolikus iskolánk e nagy, e dicső, e szent célnak: a társadalom keresztény újjáalakításának érdekében iparkodnak megtenni a tőlük telhetőt. S e tekintetben ez a jeles zárdaintézet is szerény körében hiven megfelel nevelői kötelességének. Csak a társadalom mulik, hogy a hittvallásos nevelésnek maradandó legyen az eredménye, hogy meglegyen állandó gyümölcse annak a fának, melynek virágait a keresztény szellem ez intézetben oly szépen fakasztá. S szülővárosom társadalmának fenkölt gondolkodása elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy ezen intézet nemes törekvéseit, társadalomboldogító kulturmunkáját a legkészségesebben fogja mindenkor támogatni.

Önöket pedig, kedves növendékek, kik nyolc éven át voltak itt szerencsés részesei e keresztény és hazafias oktatásnak s nevelésnek, s most immár nemesak két hónapra, hanem mindenkorra búcsúznak e szentelt csarnokoktól, a válás e szent pillanataiban kérve kérem, ne engedjék soha kihálni szívekből a hála kegyeltes érzetét azok iránt, kiknek kedves szíveiken kívül legtöbbit köszönhetnek: tanítóik, nevelőik s az intézeti elöljárók iránt. Saját boldogságuk érdekében kérem önöket, tartsák is meg hiven, amit derék szónokuk, a mi megnyugtatónkra, valamennyiök nevében az imént fogadott: vigyék magukkal s ápolják lelkükben azt a sok szépet, jót és nemeset, amire a tisztelendő nővérek önöket oly fáradhatlan buzgalommal tanították, nevelték; azt a vallásos szellemet, melyet ők oly gondos szeretettel oltottak szíveikbe; vigyék magukkal az élet gyakorlati nagy iskolájába azokat az üdvös elveket, melyekkel önöket megismertették s melyek követésére nemesak szavakkal serkentették önöket, hanem magasatos példájuk erejével is oly lelkesen buzdították. Kövessék azokat mindenkor, majdan pedig szerezzenek azoknak érvényt is körükben s a társadalomban. Mert hisz, kedves növendékek, innen kilépve, önök lesznek nemsokára a társadalom egyik fele, a szép, jó és nemes felismerésére, irányítására és ápolására szinte első sorban hivatott társadalmi tényező; és annak a jövőendő társadalomnak olyan lesz a képe, amilyenné azt önök alakítják és nevelik, igen erkölcsi tartalmat önök adnak majd annak a jövőendő társadalomnak. S ha hiven megfelelnek a nő e legszentebb s legfőbb hivatásának; ha megőrzik romlatlan szíveik ártatlanságát, nemes lelkők vallásos szent zománcát, s ha, szem előtt tartván az élet igazi rendeltetését, komoly, magasatos végcélját, mindenkor a keresztény erények ösvényén járnak: akkor, kedves növendékek, az élet nehézségei s megpróbáltatásai között is boldogok lesznek. S hogy e boldogságuk minél zavartalanabb legyen, azt én teljes szívemből kívánom mindnyájuknak.

Mielőtt szavaimat befejezném, nemcsak a szokásnak hódolva, hanem a szerzett tapasztalatok által készítve s bizonyára e város fenkölt szellemű polgármester urának és a mélyen tisztelt vendégeknek érzelmeit is tolmácsolva, őszinte köszönetet mondok ezen intézet főtisztelendő főnöknő asszonyának és tisztelendő nővéreinek ez éven át kifejtett fáradhatlan munkásságukért s áldásos működésükért, kívánva, hogy a jóságos Isten jutalmazza meg érte gazdagon. De kedves kötelességemnek tartom egyuttal ugy a magam, mint ez intézet nevében is hálás köszönetet mondani a mélyen tisztelt vendégeknek is kegyes megjelenésükért s azon szíves figyelmükért, melylyel vizsgálatainkat meghallgatni méltóztatnak, kérve, ajándékoznak meg a jövőben is ez intézetet jóindulatu érdeklődésükkel.

A jóságos Istenhez fohászokva pedig reméljük, hogy ő nem fogja megvonni ezután sem áldását ezen intézettől, hogy Zombor városának még igen-igen sok leánynemzedékét oly szép eredménnyel oktathassa és nevelhesse mint önöket, búcsúzók kedves növendékek. Isten vezérelje s áldja meg mindnyájukat drága jó szüleikkel együtt! Isten önökkel!

Magyarok Mostárban.

— Zomboriak kirándulásra keletre. —

Említettük, városunkból kik csatlakoztak a zombori felső kereskedelmi iskola boszniai, hercegovinai és dalmáciai kirándulásához, most közöljük a tanulmányútban résztvevő tanuló ifjúság névsorozatát: I. osztályból: Basich Mihály, Dombovits Aladár, Szmolenszky János, Szobotka István. II. osztályból: Diener Ottmár, Eisenhut György, Gergurov Brankó, Kerner István, Léderer Dezső, Neugebauer Ernő, Pfeil Tamás, Ugy István, Ulrich Ádám, Wildmann Gyula, Wittenbarth Szilárd. III. osztályból: Blagojevits Szilárd, Beslich Antal (érettségét tett), Zomborcsevits Gyula. A tanulmányutazó egész társaság június 23-án kora délután érkezett Mostárba. Fogadta őket az ottani felső kereskedelmi- és az ipariskola igazgatói és mindkét intézet tanári testülete, továbbá a Magyar kereskedelmi muzeum

részéről Nasztits János és Bosznay Dezső. Még délután és az estefelé órákban megtekintették a város nevezetességeit a fentebb említett szíves kalauzolása mellett, nevezetesen a felsőbb leány nevelő intézetet, melynek nagyszerű állami költségen történt felállítását és berendezését bármely nagy város díszére is válhatnék. Megnézték az állami gimnáziumot, melynek már építkezése kiváló szép.

Másnap a török elemi, öt osztályból álló török iskolát nézték meg Hassane Husameddin Deronja igazgató és a hodsák vezetése mellett. A fezes tanulókat felelésre hívták fel, irtak, olvastak és számoltak. Az egyik tanuló neve Zsulyevits volt, s mert jól tanult, Zsulyevits Ernő igazgató megajándékozta legott török névrokonát. Ezután a török iskolaigazgató hivatalos szobájában fekete kávét szolgáltak fel az összes látogatóknak. Az utazó társaság több tagja kirándult a Bunja folyó, sziklaaljáról zúgva előtörő forrásához. Ettől a Bunja-tól vették elnevezéstüket bunyevácaink. Délben társaságban a vasuti indulóház nagy restaurációjának nyílt helyiségében, árnyas zöldben. Kovacsics István igazgató nyitotta meg a felköszöntők sorozatát, éltetvén az egész utazó társaságot, nevezetesen annak vezetőjét Zsulyevits Ernő igazgatót, a ki legott poharat emelt éltetvén az ipariskola igazgatóját és tanárait, hasonlóképp a Magyar kereskedelmi muzeum jelenlevő képviselőjét. König Béla tolmácsolta szavait melegen szerbül, Zsulyevits beszédének szelleméből folyólag igen lelkes szavakkal apostrofálta azt az érdeklődősséget, mely Bosznia-Hercegovinát Magyarországhoz fűzi. E szellem intencióinak ápolói és különösen a megjelent úttörőkre emelte nagyon hazafias meleg érzéssel poharát. Vértesi Károly éltette a város összes tanárait és tanulóit. Vértesi szavaira Kovacsics István igazgató reflektálván, éltette a zombori kereskedelmi iskola növendékeit, mire ezek elénekelték a szöveget, mit a társaság felállva hallgatott meg. A felköszöntések köze között szintén magyar dalokat énekelt. König Béla tanár éltette Vértesi Károlyt mint író, mire ez, mint a külön utazó társaság elnöke, szerb nyelven éltette Mostár város közönségét.

Novákovits Izidor tanár további szállás készítésével van elfoglalva, szabad idejében úgy a látottakról, valamint a megtekintendőkéről magyaráz. Szobotka Rezső főmérnök, a csatlakozó társaság pénztárosa, jegyek váltásával és a fizetésekkel fáradozik. Dr. Duchon János fényképezési felvételeket eszközöl; levette az utazó társaságot Kanosában a hatszáz esztendő platánfa alatt. Krump Vilmos Lacroma szigetén. Az utazó társaság vidám hangulatban van, sokat lát, hall és tapasztal, külön vasuti kocsikban utazik, az időt énekekkel, kölcsönös magyarázattal tölti. Kitérő szolgálatot tett már eleve Novákovits Izidor tanárnak még Zomborban másfél óráig tartott élő szóval való ismertetése a bejárando helyekről. Következik Ragusa, Cattaro, Fiume stb.

Lóverseny Ó-Becsén.

Mozgalmas napja lesz Ó-Becsének július hó 6-án vasárnap. Vármegyénk gazdasági egyesülete lódíjazást az ó-becsei urak és urasszonyok pedig lóversenyt és gazda bált rendeznek a magyar és szerb legények részére.

A rendezés élén Balaton Gyula a járás kitűnő főszolgabírája áll, ki fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodik ugy a díjazás, a futtatás, a bankett, a gazdabál fényes sikerültén. Megalakította a buzgó főrendező: a lókiállítás rendező, a fogadó, rendező és elszállásoló, a lóversenyt rendező bizottságot.

A lóverseny feltételei a következők: Futamok: I. Járási tenyésztők versenye. Távoleség 1600 méter. Részt vehet, minden az ó-becsei járás területén lakó tenyésztőnek tulajdonát képező 2—6 éves lova, teliverek kizárásával. Lovagolhatja a tulajdonos, vagy megbízottja. I. díj 150 korona. — II. díj 100 korona. — Nevezési díj 2 korona. II. Vármegyei tenyésztők versenye. Távoleség 1600

méter. Részt vehet minden, Bács-Bodrogh vármegye, Baja, Szabadka, Zombor, Ujvidék városok törvényhatósága területén lakó tenyésztőnek tulajdonát képező 2—6 éves lova a telvérek kizárásával. Lovagolhatja a tulajdonos, vagy megbízottja. I. díj 150 korona. — II. díj 100 korona. — Nevezési díj 2 korona. III. Urlovas verseny. Távolság 1600 méter. Részt vehet minden Bács-Bodrogh vármegye, Szabadka, Ujvidék, Baja, Zombor törvényhatóságok területén levő urlovas, saját vagy bármely a fenti törvényhatóságok területén lakó urtenyésztőnek tulajdonát képező lóval. I. díj az ó-becsei urihölgyek díja. — II. az ó-becsei urihölgyek díja. — Nevezési díj 5 korona. Nevezéseket 1902. év július 6-ának reggeli 9 órájáig elfogad Kovács Ferenc ur, a gazdakör titkárja. A verseny rossz időjárás esetén is meg fog tartatni. Totalisateur fogadásokat Mrávits Lukács ur tartja.

Az ó megleghangu felhívása hozta össze a hölgyek díját, mely két gyönyörű tárgyat fog az urlovasok versenyében résztvevő szerecsés és irigyelt nyerteseknek emlékkül nyújtani.

Vármegyénk és Torontál megye előkelő gazdák fognak találkozni, képviselve lesz a bukini állami csikó telep, küldenek lovakat az adai és palicsi földműves iskola. Ez a löverseny Ó-Becse, e viruló városban az első. Nagyban készülnek is reá és bizonyára fényesen fog sikerülni, a mit ez a derék község teljesen meg is érdemel.

A vármegyei gazdasági egyesület elnöke Latinovits Pál főispán személyesen óhajtott volna Ó-Becsen megjelenni, de családi körülményei miatt akadályozva van. Az elnököt Koczkar Zsigmond kir. tanácsos, kir. közjegyző, az egyesület első alelnöke, dr. Falcione Nándor ügyvezető alelnök és Györgyovánszky György az egyesület ügyésze és annak még több tagja fogja képviselni.

A magunk részéről is felhívjuk erre a szép közgazdasági ünnepélyre vármegyénk gazda közönségének figyelmét, mutassák meg, hogy a hasznos és nemes törekvést támogatják és pártolják.

Megyei közgyűlés.

— Tartatott június 27-én. —

Nem valami nagy számbeli érdeklődés mellett folyt le a folyó hó 27-én megtartott vármegyei közgyűlés, pedig egyetlen egy tárgya megérdemelte volna, hogy az egész törvényhatósági bizottság együtt legyen.

Latinovits Pál főispán átirata a megyei szeretetház ügyében — lapunk múlt számában közöltük — szenzációt keltett. A közelismerés osztogatásánál igen erős mértékkel szoktunk mérni; mennél magasabb állásban van valaki, annál óvatosabban bánunk tettei bírálatával, a dicsőítő jelzők használatával s nem zengünk lépten-nyomon dicséridákat, teljes lelkesedéssel ismerjük azonban el, hogy főispánunk ismert eszméje egy nagyszabású, alkotó kézre valló, kitűnő dolog s Bácsmegeye köszönettel tartozik Latinovits Pálnak, hogy kiegészíti egy végtelenül megkötött állapotból, mely még sok éven keresztül tartott volna.

Százezreket gyűjteni a szeretetházra s még éveken keresztül mindig gyűjteni, ezzel lekötni a vármegye egész, közhasznú célokra fordítható erejét, anélkül, hogy a végcél a közel jövőben megvalósítani lehetne, csakugyan meddő dolog. S azzal, hogy az eddig összegyűlt pénz az állam rendelkezésére bocsájtatik, melynek törvényileg elszábotott kötelessége az elhagyott gyermekekről való gondoskodás, — erkölcsileg reakényszerítették az állam, hogy a sze-

retetházat Zomborban rövid idő alatt felállítsa.

Tapsoltak is a bizottsági tagok a főispán eszméjének, melyről bizonynyal a kormánynak is van tudomása, s azt egyhangulag elfogadták.

Napirend előtt megemlékezett a főispán Roheim Károly bizottsági tag haláláról s a családhoz részvétírat küldését indítványozza, ami elfogadtatott.

*

Részletes tudósításunk a következő:
Elnök: Latinovits Pál.

Jegyzőkönyvet vezeti: Vojnits István főjegyző; szólni kívánókat jegyzi Lederer Pál tb. főjegyző.

A közgyűlés első tárgya az alispán jelentése volt a vármegyei köztgyekek állapotáról. A vármegyei közélet és közigazgatás minden ágazatára kiterjeszkedő jelentést a közgyűlés tudomásul vette és Karácson Gyula alispánnak a kért hat heti szabadságidőt megadta.

Tárgyalás alá került ezután:

Miniszteri intézkedések.

Szell Kálmán miniszterelnök köszönő levele kitüntetések alkalmából hozzá intézett üdvözlő iratért. — Tudomásul vétetett.

Bellügyminiszteri intézmény a tisztii alügyeszek magánügyködése tárgyában. — A bellügyminiszter a törvényhatósági bizottság azon határozatát, mely a vármegyei alügyeszeknek a magán ügyvédi gyakorlatot megengedte, a közbevetett felelősség elvetésével jóváhagyta. A határozat így szól: „Ugy a tisztii főügyész, mint a tisztii alügyeszek magán meghatalmazás alapján nem képviselhetnek kiskorut, gondnokoltat, illetőleg ezek törvényes képviselőit, továbbá nem képviselhet önjogut Bács-Bodrogh vármegye gyámhatóságának eljárása alá tartozó ügyekben. A gyám-pénztári kölcsön ügyekben a kölcsönvevő fél érdekében nem járhatnak el, semmiféle beadványt az árvaszékhez nem intézhetnek. Ezen vármegyei árvaszékének illetékessége alá tartozó kiskorú vagy gondnokolt ellen pert nem folytathatnak s végül nem folytathatnak pert gyám-pénztár (gyám-pénztári tartalékalap) ellen sem“.

Bellügyminiszteri intézkedés a zentai polgári iskolai épület bérlete tárgyában. — Zenta város határozatát, mely szerint a bérletet egy évre meghosszabbította, a bellügyminiszter feloldotta.

Bellügyminiszteri intézkedés a goszpodincei orvos trachoma kezelési díjai tárgyában. — Új határozat hozandó.

Bellügyminiszteri leirat a Gombos és erdődi vasuti indóházak közötti Dunaszakaszon a jégen való átkelésnek módosítási iránt alkotott szabályrendeletnek módosítása tárgyában. — Módosítottik oly értelemben, hogy az állomásfőnök a kihágások feljelentésének kötelezettsége alul fölmentetik.

Bellügyminiszteri rendelet a tanköteles gyermekeknek a nyilvános mulatóhelyekről való távol tartása végett alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Láng Lajos kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata, melyben miniszterré történt kinevezését a törvényhatósággal tudatja. — Tudomásul vétetett, üdvözlő felirat küldetik.

A szeretetház ügye.

A főispán átiratára a törvényhatósági bizottság a következő véghatározatot hozta:

A vármegye egyetemét képviselő törvényhatósági bizottság mindenekelőtt őszinte köszönetének ad kifejezést a főispán ur önméltósága iránt azon igaz gondoskodásért, a melylyel a vármegye kulturális, közgazdasági és emberbaráti feladatait figyelemmel kíséri, de egyszersmind újabban is halás elismeréssel és a jövőbe vetett erős bizalommal értesül azon eddig is folyton tapasztalt meleg és benső szeretetről, a melylyel önméltósága a vármegye összalakossága és a vármegye érdekei és ügyei iránt viseltetik és a mely szeretetnek átiratának — ugyszólván — minden szava hű kifejezését adja.

Az ügy érdemi részére nézve osztatlan helyesléssel fogadja a főispán ur által átiratában felvetett eszmét annál is inkább, mert az ügynek az átiratban jelzett irányelvek szerint való megvalósítása esetén egyrészt az eddig kilátásba helyezettől sokkal rövidebb idő alatt látja elérhetőnek a törvényhatósági bizottság azon emberbaráti célt, a melyet a vármegyei árva- és szeretetház létesítésével elérni óhajtott, de a mely célt az eddigi intézkedések szerint csak évek hosszú sora után valósíthatott volna meg; másrészt ha ezen ügy a főispán ur irányítása értelmében végelegettetnék, a vármegye közönségének újabb megterhelése nélkül egyéb fontos, közhasznú és immár majdnem halaszthatatlan oly kötelezettségek is teljesíthetők volnának, a melyek eddig az okvetlen szűkséges anyagi eszközök hiányával teljesíthetők nem voltak, sőt a melyekre ugyanezen okokból ugyszólván gondolni sem lehetett.

Ezek előre bocsájtása után a főispán ur átiratában kifejezésre juttatott indokokhoz való teljes hozzájárulással a törvényhatósági bizottság ezennel a következőket határozza:

Kimondja, hogy ez irányban korábban hozott határozatai megváltoztatásával a vármegyei árva- és szeretetház felépíteni és illetve létesíteni nem fogja, hanem az ennek létesítésével elérni óhajtott emberbaráti intézmény gyorsabb megvalósítása érdekében a m. kir. bellügyminiszter ur önméltóságát feliratilag felkéri, miszerint Zomborban, mint a vármegye székhelyén, állami árvaházat építtessen, illetve létesítsen oly formán, hogy abba legalább is 200 árvát magába fogadó 7 éven felüli gyermekek vétessenek fel és azok egyszersmind a kertészet, szőlőszet és gyümölcsészet szakmaiban kiképeztesse. Ezen kérelem teljesítése esetére és annak megvalósítása érdekében azon feltevésben, hogy a létesítendő árvaház a vármegye nagyságának, lakosai számának és szűkségletének megfelelőleg legalább is 200 gyermek részére fog létesíteni és hogy az abba felveendő gyermekek legalább $\frac{3}{4}$ része mindig a vármegye törvényhatósági bizottságának bemutatása és illetve ajánlata alapján egyedül Bács-Bodrogh vármegyei illetőségű gyermekek lesznek, a vármegye törvényhatósága ezennel felajánlja az államnak, illetve a m. kir. bellügyminiszter urnak a létesítendő árvaház céljaira a jelenlegi vármegyei árva- és szeretetház alapnak ezidőszertüli mintegy 630000 koronányi alaptőkéjének 300000 koronányi készpénzösszegét, továbbá a vármegyei árva- és szeretetház céljaira a vármegye által Zombor szab. kir. határában 36000 koronányi vételáron megvett, teljesen kifejezett és a vármegye tulajdonát képező 10 katasztrális holdnyi telket, ugy nemkülönben a fenti kertészeti, szőlőszeti és gyümölcsészeti kiképzés céljaira szűkséges és Zombor szab. kir. városától méltányos áron vásárlandó száz (a 1100 □-öles) hold föld megvásárlása céljára ugyancsak a jelenlegi vármegyei árva- és szeretetház-alapnak 100,000 koronányi összegét; az ezek szerint létesítendő állami árvaház alaptőkéje részére átengedi, illetve felajánlja továbbá a jelenlegi vármegyei árva- és szeretetház alapban külön kezelt és jelenleg 26809 korona 60 fillért kitevő Korbai Károly-féle hagyományt, valamint ugyancsak ezen alaptőke gyarapítására felajánlja, illetve fordítani kéri a m. kir. bellügyminiszter ur 1897. évi november hó 7-én 100261. szám alatt a vármegye közönségéhez intézett leirata szerint a néhai gr. Karácsonyi Guidó által boldogemlékű Rudolf trónörökös születése emlékére tett alapítvány kamatjévedelméből a Zomborban létesítendő vármegyei szeretet- és árvaház részére adományozott, a vármegyei jelenlegi árva- és szeretetház-alapban elkülönítetten kezelt 6000 koronányi összegét, a mely időközti kamataival ezidőszertüli 6692 korona 74 fillért tesz.

Határozatilag kimondja egyuttal a vármegyei törvényhatósági bizottság, hogy 1897. évi június hó 18-án tartott rendes évnegyedes közgyűlésében 604. közgy. 1897. sz. a. hozott és a m. kir. bellügyminiszter urnak 1898. évi március hó 1-én 17474 sz. a. az

1898. év január hó 1-től érvényesül birólag jóváhagyott határozatának azon részét, mely szerint az 1898. év január hó 1-től kezdődőleg 10 egymastán következő évre a vármegyei árva- és szeretetház céljaira évenként 2% nyi vármegyei pótdó kibetetését és beszedését rendelte el, azon részében, hogy ezen pótdó még az 1902—1907. években is kibetessék és beszedessék, valamint azon részében, hogy ezen 2% os pótdóból évenként 20000 korona a vármegyei közgazdasági, közművelődési és jótékonyági alap tőkétére javára elszámoltassék és ugyancsak ezen 2%-os pótdóból évenként a vármegyei tisztviselői, segédkezelői és szolgaszemélyzet, ugy azok özvegyei és árvái nyugdíjalapjának évi jövedelme és szükséglete közötti évi különbözet, mint hiány fedeztessék, továbbra is érintetlenül érvényben hagyja, ellenben ezen határozatnak azon részét, mely szerint ezen két rendbeli összeg fedezése után a 2%-os pótdóból évenként fenmaradó összeg a vármegyei árva- és szeretetház alapja javára számolandó el és gyümölcsösztetendő, ezennel hatályon kívül helyezi és egyttal határozatilag kimondja, hogy az állami árvaház létesítése és illetve az államnak e célra felajánlott fenti összegek fedezése esetén a vármegyei jelenlegi árva- és szeretetház-alap, mint ilyen beszünttetetik és az abban az államnak átengedett összegek kifizetése után fenmaradó, valamint az 1907-ik év végéig a 2%-os pótdóból befolyandó összeg alapszerűleg lesz kezelendő és gyümölcsösztetendő, melynek kamatjövödelme kulturális, közgazdasági célokra, ugy a vármegyei tisztviselők helyzetének javítására lesz fordítandó azon megjegyzéssel, hogy azon arányra nézve, melyen ezen egyes célok részesítendők lesznek, a törvényhatósági bizottság külön és akkor fog határozni, ha jelen határozatának sorsa felsőbb helyről is végérvényesen el lesz döntve.

Törvényhatósági átiratok.

Arad sz. kir. város átirata Kossuth Lajos szobrának Budapesten való felállítása tárgyában Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságához intézett átiratához hasonszemlélt átirat küldése iránt. — Tudomásul vétetett.

Pozsony szab. kir. város közönségének átirata egy új választási törvény megalkotása tárgyában az országgyűlés képviselőházához és kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt. — Tudomásul vétetett.

Esztergom megye átirata Paulovits Dezső nemesi levelének meghirdetése iránt. — Tudomásul vétetett.

Báró Rudics ösztöndíj.

A Rudics-féle alapítványi bizottság 1902. évi június hó 13-án tartott ülésének jegyzőkönyve. — Martinovits Irén lemondása elfogadtatott, Imgrund Orbántól pedig az ösztöndíj megvonatott. Mindkét állásra új pályázat lesz kiírtva.

Személyi átiratok.

Főispán ur ömeltóságának átirata, melyben a megtartott számonkérőszék jegyzőkönyvét átteszi. — Tudomásul vétetett.

Gróf Tisza István köszönő levele a részvénytulajdonosokról. — Tudomásul vétetett.

Horánszky Lajos köszönő levele a részvénytulajdonosokról. — Tudomásul vétetett.

Gräff Nikáz tanfelügyelő köszönő levele kinttintetése alkalmából hozzá intézett üdvözlét. — Tudomásul vétetett.

Alispáni előterjesztések.

A vármegye alispánjának jelentése Zentán folyó évi május hó 17 én megtartott részleges tisztújítás eredményéről. — Tudomásul vétetett.

Ugyanaz bemutatja a közrend- és közcsendháborítás által elkövetett kihágásokról készített szabályrendelet tervezetét. — Elfogadtatik.

Ugyanannak jelentése a szabadkai Damjanits-utcai laktanya javítása tárgyában. — A kisajátítás fogantatásával az alispán megbízott.

Ugyanannak előterjesztése a szablyai irnoki lakásokon szükséges javítási munkálatok költségeinek engedélyezése iránt. — Kijavítottatik.

Ugyanannak előterjesztése Egész István adai volt lakos hagyatéki ingatlanát terhelő községi követelések törlése tárgyában. — Törlés engedélyeztetik.

Ugyanannak előterjesztése Kis-Hegyes és Bács-Feketehegy községek belsőségéből Szeghegy község községhez tartozó utszakaszoknak a törvényhatósági uthalozatba leendő felvétele tárgyában. — Felvétetett.

Ugyanannak előterjesztése a szablyai vasuti állomáshoz vezető utnak a törvényhatósági utak hálózatába leendő felvétele tárgyában. — Felvétetetik.

Alispáni jelentés a bikity-borsódi kör-orvos választás tárgyában. — Pótlásra visszaadatik az alispánnak.

Ugyanannak jelentése a 15. állatorvosi kör ujjaalakítása tárgyában. — Torzsa és Kucura községekkel megalakítottatik. Körorvos fizetése 1400 korona.

A vármegye alispánjának előterjesztése a munkásházak építésének előmozdítására a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által a községi segélyalapok támogatására kiáltott 20,000 koronányi államsegély mikénti felosztása iránt. — Következő közgyűlésen fog tárgyalatni.

Ugyanannak előterjesztése, melylyel az 1902. évi III. t. c. értelmében szervezendő zombori m. kir. állampénztár és az egyesítendő pénzügyi számvevőség elhelyezésére vonatkozólag a m. kir. pénzügyminiszter ur-hoz felterjesztendő javaslatot bemutatja. — Javaslat: Az állampénztár helyezettessék a zombori adóhivatalba, a számvevőség — megyei — egyelőre marad a megyében, a pénzügyi rész szintén régi helyén marad. A megye a helyiségeket csak 1905. január 1-ig adja. Végleges elhelyezés a zombori adóhivatali terület kiépítésével lesz eszközölhető.

Ugyanannak jelentése a járási főszolgabírók és a zentai rendőrkapitányi hivatal által vezetett pénznaplók és számadások tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Nyugdíjügyek.

A vármegyei nyugdíjkezelő választmány határozata Széchényi László vármegyei számgyakornok által irnoki minőségében befizetett magasabb nyugdíjára utalványozása iránt. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata Szalay Frigyes szolgálati éve tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata özv. Vidákovits Izsákné nyugdíja tárgyában. — 220 koronával jóváhagyatik.

Arvaszéki jelentések.

Vármegye arvaszékeinek jelentése a régi árvatári tartozások rendezése tárgyában. — A jelentés tudomásul vétetett.

A vármegye arvaszékeinek jelentése a horvát nyelvű átiratok lefordítása tárgyában. — Utasítatik az arvaszék a horvát és szerb nyelvű beadványokat a nyelvet értő tisztviselőknél kiosztani.

Ugyanannak jelentése dr. Pilszánovits Mátyás volt ügyész előlegeinek leírása tárgyában. — Leiratik.

Iparkamarai átiratok.

A kereskedelmi és iparkamarának átirata Bezdán községében a házalás eltiltása érdekében alkotandó szabályrendelet tárgyában. — Ugyanannak átirata Német-, O- és Uj-Palánka községekben a házalásnak betiltása érdekében szabályrendelet alkotása iránt. — Ugyanannak átirata O-Becse községében a házalás betiltása érdekében alkotandó szabályrendelet tárgyában. — Az eltiltó szabályrendelet megalkottatik.

Ugyanannak átirata Csurogh községében létesítendő ipartestület tárgyában. — Az alapszabály jóváhagyás végett felterjesztetik.

Kérvények.

A vármegyei gazdasági egyesületnek kérvénye segély iránt. — A folyó évre 1000 korona megszavaztatik.

A martinikvei segélybizottság kérvénye segélynyújtás iránt. — Megyeszerte gyűjtés rendeztetik.

Az országos nemzeti szövetség kérelemlevele az amerikai magyarságnak küldendő díszszászó költségeihez adandó hozzájárulás iránt. — Alap hiányában nem teljesíthető.

A pancsovai társaskör kérelemlevele kölcsönkötvényeinek jegyzése iránt. — Alap hiányában nem teljesíthető.

Felebbezések.

O Morovica község határozata ellen Huber Péter és társai felebbezése új jegyzői lak építése tárgyában. — A felebbezés elutasítottatik.

Ifj. Nehrlinger József és társai felebbezése Csávoly községének az óvónői és dajkai állások rendszeresítése érdekében hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasítottatik.

Grosz Illés és társainak felebbezése Bács-Földvár községének Kauramár Gergely és társai legelőjuttaléka tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatik.

Osztrogonác Ferenc felebbezése O-Becse községének a tanítói járás jutalékok visszapertlése érdekében hozott határozata ellen. — Felebbezés hivatalból visszautasítottatik.

Koszovác Milán felebbezése Bács-Földvár községének a legelőterület beosztása érdekében hozott határozata ellen. — Határozat érintetlenül hagyatik.

Töröki Pál felebbezése Bajmok községének a kántorsegéd tartás érdekében hozott határozata ellen. — Belovai Mihály felebbezése Zenta városnak a volt helyettes jegyző helyettesi díjai tárgyában hozott határozata ellen. — Dr. Rokszer Gyula felebbezése O-Kanizsa községének az orvosi lakbér felemelését megtagadó határozata ellen. — Felebbezések elutasítottatik.

A csuroghí ágostai ev. hitközség felebbezése Csurogh községének ezen egyház segélyezése érdekében hozott határozata ellen. — Lichtneckert József felebbezése Bajmok községének a község ház átalakítása érdekében hozott határozata ellen. — Az érseki hatóság felebbezése Mélykut községének a zárda építésére adott érseki segély zalogjogi biztosítása érdekében hozott határozata ellen. — Fehér Sándor és társai felebbezése Ada községének a felszántott kettős dőlőt érdekében hozott határozata ellen. — Borovszky Ferenc és társai felebbezése Kovil-Szt. Iván községénél kisegítő munkaerő alkalmazása érdekében hozott határozata ellen. — Herczegh Gyula felebbezése Német-Palánka községének kisegítő munkaerő alkalmazása érdekében hozott határozata ellen. — Határozatok feloldatnak.

Dornstetter András és társainak felebbezése Rác-Militics községének az iskola és óvoda épületének telke ügyében hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasítottatik.

Szóllósi András és társai b.-martonosi lakosok felebbezése egy anyakönyvi díjnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasítottatik.

Davidovác Milán felebbezése Szablya község képviselőtestületének ügyvédi megbízást visszavonó határozata ellen. — Felebbezés elutasítottatik.

A hazai aszfalt részvénytársaság felebbezése Zenta város képviselőtestületének egyezségi ajánlatát elutasító határozata ellen. — Uj határozatra utasítottatik.

Tiborfy Kálmán felebbezése Csantavér község képviselőtestületének az iparos tanonciskola tanítói díjazása tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elfogadtatik.

Korbecz József és társai bács-petrovoszellői és Miloszavlyevics Milán szabadkai lakosoknak Bács-Petrovoszellő községnek a községi (közdtűlő) közutak megszükitéséből eredő jövedelemnek hova fordítása érdekében hozott határozat ellen irányuló felebbezése. — Határozat jóváhagyatott.

Krusevlya községnek felebbezése Gákova község képviselőtestületének a községi utak törzskönyvezésére és egyes utaknak az uthalozatból való kihagyása érdekében hozott határozata ellen. — Határozat első része jóváhagyatik, második része kiadatik az alispánnak.

Dr. Freund Illés felebbezése O-Becse községének Frenner testvérek, továbbá Freund József és társai ó-becsei lakosok által tervezett iparvágány engedélyezése érdekében hozott határozata ellen. — A felebbezésnek helyadatott.

Csabai István felebbezése Zenta városnak a csordásválasztás tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat jóváhagyott.

Gordán József felebbezése Zenta város polgármesterének becsüsi állásából történt elbocsátását kimondó határozat ellen. — Határozat jóváhagyott.

Biró János felebbezése Zenta városnak a nyomtatvány szállítás tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat jóváhagyott.

Devics Antal és társai felebbezése Sztanisics községnek a legelő egy részének felszántása és bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatott.

Pléhn Miklós felebbezése Déronya községnek a rendőrség jutalmazását megtagadó határozata ellen. — Határozat jóváhagyott.

Schneider József és társai felebbezése B.-Madaras község képviselőtestületének a községi tenyészbikák beszerzése tárgyában hozott véghatározata ellen. — Felebbezés elutasított.

Özvegy Meszner Vendelné felebbezése Csataalja községnek a volt körorvos özvegyének segélyezése tárgyában hozott határozata ellen. — Község új határozathozatalra utasított.

Simon Imre és társai felebbezése Ada községnek a rendőrségi fizetések felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasított.

Branovacs Dusan és társai felebbezése Zenta városának az építészeti bizottság napidijai tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatott.

Dr. Ellinger Jenő és társai felebbezése Zenta városnak a következő mesteri és kőműves munkák ellátása iránt hozott határozata ellen. — Határozat feloldatott.

Pavkov Péter és társai felebbezése O.-Szivac községnek Tyurits Milos perköltségei tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatott.

Duits Pája és társai felebbezése Kovil-Szt.-Iván községnek a legelődíjak tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatott.

Angeli János és társai felebbezése Rigyica községnek a fogyasztási adók kezelése tárgyában hozott határozata ellen. — Határozat feloldatott.

Mohol község elöljáróinak felebbezése a központi hullaház felállítását megtagadó képviselőtestületi határozat ellen. — Határozat feloldatott.

Krsztonosity Mladen és társa felebbezése O-Becse községnek az „Árpád“ liget melletti terület bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Felebbezés elutasított.

Özv. Kirschenheiter Alajosné felebbezése Bács-Földvár községnek a kért kegydíj megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Új határozat hozandó.

Kiss Simon felebbezése Zenta városnak a csárda-parti legelő bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Nem hagyatik jóvá a határozat.

Dr. Hadzsy János és társai felebbezése B.-Topolya községnek a gyalogjáró aszfaltozása tárgyában hozott határozata ellen. — Új határozat hozandó.

Községi határozatok.

O-Becse községének határozata az Albrecht-féle per költségeinek kifizetése tárgyában. — Ada községének határozata az 1898/99. évi földadó különbözeteknek a községi pénztárból való fedezése tárgyában. — O-Kanizsa községének határozata a kurialis-táknak kiosztott 180 k. lánca föld után járó bérjövdelem tárgyában. — Kolluth községének határozata Kok Mihály és társai ellen folytatott per tárgyában. — Jóváhagyatnak.

Bács-Topolya község határozata temetőhely vétele tárgyában. — Feloldatik.

A titeli rétkeszelő bizottság határozata az 1901. év végén jelentkezett pénztári maradvány felosztása tárgyában. — 260,000 K felosztatik.

Mélykut község határozata Drégely Antal irnok szabadságoltatása tárgyában. — 10 havi szabadságidő engedélyeztetik.

O-Futtak község szabályrendelete a táncmulatságok korlátozása tárgyában. — Nem hagyatik jóvá.

Zenta város képviselőtestületének a becsütsők napidijai felemelése tárgyában hozott határozata. — Jóváhagyatik 80 fillérrel fejenként.

Rigyica községnek határozata a halas-rigyicai h. é. vasutra megszavazott hozzájárulásnak költsön útján való fedezése tárgyában. — Szegegy község határozata a községben felállítandó távirda költségeinek tárgyában. — Krusevlya község határozata vasuti megállóhely felállítási költségeinek fedezete tárgyában. — B.-Petrovosszellő község határozata a tiszai rakodó-part kibővítésére szükséges és Freund Pétertől megveit területre vonatkozó szerződés jóváhagyása tárgyában. — Bács-Földvár községének határozata a vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági ut építési költségeihez adandó hozzájárulás tárgyában. — Petrovác község határozata a vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági ut építési költségeihez adandó hozzájárulás tárgyában. — Jóváhagyatnak.

O-Kanizsa község kérvénye szent János szobrotól a martonosi határig, továbbá a vasuti állomástól Adorjánig terjedő törvényhatósági ut kiépítéséhez 10 éven át az utadónak átengedése iránt. — Első része jóváhagyatik, második része elutasított.

Ugyanannak határozata az O Kanizsa-csantavéri községi ut megszükitéséből eredő jövedelemnek hovatfordítása iránt. — Jóváhagyatik.

Parabuty község határozata a községi (közdtűlő) közutak törzskönyvezése tárgyában. — Wekerlefalva község határozata a községi (közdtűlő) közutak törzskönyvezése tárgyában. — Bulkesz község határozata ugyanazon tárgyban. — Csonoplya község határozata ugyanazon tárgyban. — Ns.-Militics község határozata ugyanazon tárgyban. — Gyulafalva község határozata ugyanazon tárgyban. — Uj-Szivac község határozata ugyanazon tárgyban. — Csurogh község határozata ugyanazon tárgyban. — Mosorin község határozata ugyanazon tárgyban. — Titel község határozata ugyanazon tárgyban. — B.-Feketehegy község határozata ugyanazon tárgyban. — K.-Szt.-Iván község pótköltségvetése. — Sztanisics község határozata a községi utak törzskönyvezése tárgyában. — Krusevlya község határozata ugyanazon tárgyban. — Bácsföldvár község határozata gazdasági munkás- és cseléd segélypénztárba fizetendő tagsági díjak tárgyában. — Zsablya község határozata a gazdasági munkás- és cseléd-segélypénztár segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatnak.

Uj-Verbász község határozata a piaci elővásárlás megakadályozása tárgyában. — Kihágási részében jóvá nem hagyatik, egyebekben megerősítetik.

O-Szivac község határozata Bratyevacsy Vitályos szabadságolása és segélyezése tárgyában. — Déronya község határozata egy faiskola felügyelői állás szervezése tárgyában. — Jóváhagyatnak.

Kovil-Szent-Iván község határozata a gazdasági ismétlő iskola felállításának megtagadása tárgyában. — Közigazgatási bizottsághoz attétetik.

Gardinovce község határozata a postán érkező értékek átvétele tárgyában. — Torzsa község határozata a vadászati jog bérbeadása tárgyában. — Béregh község képviselőtestületének véghatározata a körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai tárgyában. — Jóváhagyatnak.

Ternovác Mátyás temerini lakos kérvénye kiirtott lovai után részére segély folyósítása iránt. — 300 korona utalványoztatik.

B.-Martonos község határozata a régi követelések leírása tárgyában. — Gyulafalva határozata Lábadi György pótdójanak leírása tárgyában. — Mohol határozata Eckert Gyula, Onodi József, dr. Raffay János, Ofner Ignác, Sztraka Ödön, Ofner Lipót és Hegedűs András pótdójanak helyesbítése iránt. — Zenta határozata Branovacsy Ignác nyugdíjazása tárgyában. — Zenta határozata a szikora uti kút telke tárgyában. — Csurogh határozata Kalmár Zsigmond előlege tárgyában. — Csurogh

határozata a piactér bekerítése tárgyában. — Zenta határozata hitelátruházás tárgyában. — O-Kanizsa határozata napidijas felfogadása iránt. — Goszpodince határozata a képzési és nevelési alap kamatai iránt. — R.-Militics határozata Schaffer Antal segélyezése tárgyában. — N.-Palánka határozata egy ideiglenes kölcsön felvétele iránt. — Zenta határozata lakásbérlet tárgyában. — B.-Keresztur határozata Nagy György és Fischer Márk tartozásának leírása tárgyában. — B.-Szenttamás határozata ingatlan vétel tárgyában. — Bács-Keresztur határozata Varga Mihály segélyezése tárgyában. — B.-Keresztur határozata Papuga Mihály és társa tartozásának leírása iránt. — Plávna határozata Sztotina Antal segélyezése tárgyában. — Plávna határozata a községi kertész fizetése tárgyában. — Kunbaja határozata kölcsön felvétele iránt. — Jóváhagyatnak.

Rigyica határozata népkönyvtár felállítása tárgyában. — Jóváhagyatik és pártoltatik.

Pivnica határozata az urbéri per megszüntetése iránt. — B.-Gyurgyevó határozata az iskolai és határon alul számadásokat elkészítő díjai tárgyában. — Jóváhagyás megvonatott.

Bács-Keresztur határozata az óvoda és nagykorcsma építési költségeinek mikénti fedezése tárgyában. — Bogyán határozata a kertész fizetése tárgyában. — Martonos határozata a kisbogarzói tó bérbeadása iránt. — B.-Doroszló határozata az elfogatos szolgálat biztosítása iránt. — Jóváhagyatnak.

Ns.-Militics határozata Waisz György előlege tárgyában. — Jóváhagyatik azzal, hogy 20 hó alatt köteles visszatéríteni.

Gardinovce határozata a jegyző napidij átalánya tárgyában. — Feloldatik.

2. B.-Földvár határozata a lovas kisbirák muharföldje tárgyában. — B.-Földvár határozata Nagy Lucza segélyezése tárgyában. — O Kanizsa határozata a kocsik és lovak összeírását teljesítő közeg díjai iránt. — B.-Martonos határozata Hoós Béla tartozásának leírása iránt. — Zenta határozata Bakay Jenő segélyezése tárgyában. — Ns.-Militics határozata a községi jegyző jutalmazása tárgyában. — O-Kanizsa határozata Szabados Lukács helyettesi díjai tárgyában. — O-Kanizsa határozata Szerdahelyi Anna helyettesi díjai tárgyában. — Veprovác határozata a pénztárnok tiszteletdíja tárgyában. — Szántova határozata kézi és igás napszám megváltása iránt. — Krusevlya határozata a jegyzői díjazása iránt. — Zenta határozata a keresztési kertészlak építése tárgyában. — Parabuty határozata a községi óvoda többlet költségei tárgyában. — Parabuty határozata az óvoda felszerelési költségei tárgyában. — Kunbaja határozata a végrehajtási díjak hovatfordítása tárgyában. — Kunbaja határozata az előjárók és képviselők vasuti költségei tárgyában. — Kunbaja határozata ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában. — Gyurgyevó határozata Zlicsits Pál törlési engedélye tárgyában. — Bogyán határozata a harangozó fizetése tárgyában. — Uj-Verbász határozata az óvodaépület megbővítése tárgyában. — Zsablya határozata a felekezetek segélyezése tárgyában. — B.-Gyurgyevó határozata a végrehajtói fizetés felemelése tárgyában. — Kis-Kér, Torzsa és Veprovác határozata a munkás segélyalap kamatjövdelemének mikénti felhasználása iránt. — O-Becse határozata az anyakönyvi díjnoki állás megszüntetése iránt. — Wekerlefalva határozata kézi napszám megváltása iránt. — Ns.-Militics határozata a népkönyvtár gyarapítása iránt. — Temerin határozata János Ferenc fizetése tárgyában. — O-Kanizsa határozata a foglások felmérése és a mérnök díjainak megállapítása iránt. — 42. O-Kanizsa határozata Csuka Sándor mérnöki díjai iránt. — O-Kanizsa határozata a foglalt területeket felmérő mérnök készkiadásainak előlegezése iránt. — Ns.-Militics határozata az iskola kibővítése és átalakítása tárgyában. — O-Kanizsa határozata a polgári iskolai épület átalakítása tárgyában. — Uj-Verbász határozata ingatlan vásárlás tárgyában. — B.-Topolya határozata a „kakas“ gödör feltöltése iránt. — Para-

buty határozata a községi pénztárnok díjai iránt. — O Kanizsa határozata a szegényház melléképtételeinek költségei tárgyában. — Vajsza határozata a kisbírói fizetés felemelése tárgyában. — Petrovosszellő határozata a népkönyvtár gyarapítása tárgyában. — Jóváhagyatnak.

H i r e k.

Az ujformájú „Bácska“. Mint t. olvasóink láthatják, lapunk mai száma új alakot kapott, bár nehéz szívvel váltunk meg a régi megszokott formától, mely hosszú évek során keresztül nekünk sok örömet szerzett, s miként az apa szereti gyermekét úgy ragaszkodtunk mi a másnak kicsiségnek tetsző dologhoz a „Bácska“ régi ruhájához. S a mikor mult számunk kiadása alkalmával az utolsó régi papirost is kiadta a gép, mély megilletődés fogott el; ennek dacára azonban új alakot adtunk a „Bácska“nak két szempontból, először mert ezt a formát csinosabbnak és könnyebben kezelhetőnek tartjuk, másodsor, mert célunk lapunk terjedelmét bővíteni. S így szomorúságunkat öröm váltja fel, mikor a „Bácska“ új köntösben mutatjuk be a mi jó közönségünknek.

Nász főispánunk családjában. Piukovits Elemér dr. földmíveléstudományi miniszteri s. fogalmazó folyó hó 15-én vezeti oltárhoz Latinovits Ilona kisasszonyt, Latinovits Pál főispán leányát Budapesten. Násznagyok lesznek a vőlegény részéről Piukovits József országgyűlési képviselő, a menyasszony részéről borsódi és katymári Latinovits János főrendiházi tag.

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgatóság Dickmann Jakab hódásági lakost, díjas gyakornokká a hódásági adóhivatalhoz, továbbá Jeisel Károly kulai lakost, díjtalan gyakornokká a zombori, Tary Dezső szabadkai lakost, szintén díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki a szabadkai adóhivatalhoz.

Kinevezés. Császka György érsek Mladániczky Vince bácsufalusi esperes plébánost érseki iskolalátogatónak nevezte ki.

Évzáró vizsga. A miasszonyunkról nevezett tisztelendő nénék kitűnő vezetése alatt álló zárdai felső leányiskola VIII. osztályának pénteken délután volt az évzáró vizsgája. A nagyszámú összegyűlt közönség fokozódó érdeklődéssel kísérte a vizsgamenetet. A leányok feleletei kivétel nélkül szépen sikerültek és fényes tanúságát adták annak, hogy gondos szeretettel és kiváló tudással hintik szét lelkük kincseit a leányok szívébe a tisztelendő nénék, kik erre a szép vizsga eredményre valóban büszkék lehetnek. A feleletek közben szép egyházi dalokat énekelték igen szépen, mély érzéssel. Gyönyörű rajz- és kézimunka kiállítás volt a nagy tanteremben, nagyon szép tárgyak, hasznos dolgok voltak összegyűjtve. Ugy láttuk, hogy a zárdában a kézi munkánál a hasznos, a szép van összekötve.

A vizsga után, mely másfélóraig tartott, az intézet egy távozó növendéke vett búcsút a tisztelendő nénéktől és mondott egy igazán szép és megható beszédet, melyben a hála igaz érzelmét nyerte kifejezésre. Üdvözölte a betegsége miatt a megjelenésben akadályozott igazgatót, Fejér Gyula apátplébánost. Az igazgatót dr. Huber Lipót kalocsai theologiai tanár, főszentszéki üllök, a kitűnő egyházi író helyettesítette és ritka szakértelemmel vezette a vizsgát. A vizsga befejezése után egy magas szárnyalású eszme gazdag, igazán megragadó és emelkedett szellemű beszédet mondott. A beszédet lapunk mai számában közöljük és melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Választás. Az adai ujonnan szervezett anyakönyvvezetői állásra egyhangulag Zsitvai Győző okl. jegyző, adai lakos választott meg.

Uj honpolgár. Grauang Jeremiás Lipót, bácsalmási gőzmalomtulajdonos, a belügyminiszter határozatával a magyar állampolgárok közé felvételt és a napokban tette le Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán kezébe az állampolgári esküt.

Péter és Pál napja. Hazánkban a két nagy apostol Péter és Pál emlékeztetének ideje nemcsak a vallásos kegyelet ünnepe, hanem jelenti az az aratás, a leg-súlyosabb mezei munka kezdetét is. Ezen a napon egybeforrad a gazda és a szegény arató paraszt imája, esedezvén együtt a mindenek Gondozójához, hogy amit adott, ne vegye el az utolsó pillanatban. Hogy harmatoztassa meg még egyszer a mezők kalászeit, hogy azoknak aranynyá sárgult szemé ne peregjen ki a kaszacsapások súlya alatt. Mert a kenyér, az az élet.

A merre a szem lát, a lankás hegyoldalokon, az alföldi és mezőföldi rónán, a hol a vizek árjai nem pusztítottak, vagy a jég-esővel száguldozó zivatar nem tombolta ki a baragját, ott terül el mindenütt egy év fáradozásának gyümölcse: a buza-, rozs-, árpa-földek ingó ringó felületei. A földmives ember hálásan tekint végig az Isten áldásán és hallatszik a tarlóra készülő marokverő leányok, menyecskék nótája:

Nosza rajta frissen a buza mezőre,
Koszorút kap, a ki most siet előre,
Harsogtassuk a sarlónkat
Szép magyar nótával
Segít rajtunk a jó Isten:
Telt buzakalászszal.

Segít az Isten, ki nekünk adá e földet,
mely termékeny vala mindenba, mint az Ararát völgye, mert tíz század óta magyar vér öntözte annak minden rögét. Ezt a rögöt, melyről szól a költő szolozsmája. Ez a föld, melyen annyiszor apáid vére folyt...

Péter és Pál a délibabos kalászos ünnepe is. Bólingató sárguló buzakalászos köszöntik jövetelét, fenik a kaszákat, rövidesen munkába fog a gazda, kezdődik az aratás. Hullanak a rendek és alkonyat táján felcsendül a dal, egyszerű és munkásnépek dala, tele tiszta egyszerűséggel, igénytelen-séggel.

Mozgolódik a diák népség is, megy haza a tedeum után. És mindennek a nyári életnek Péter-Pál napja a határköve, a mikor megpendül a kasza a délibabos síkságon és hull rendre az az aranyárga kalász.

Lányi Géza hangversenye. Lányi Géza az országos hírvé kiűnő cimbalomművész, a budapesti népszínház tagja, Blaha Lujza, a nemzet csalogányának kedvelt cimbalmosa, őfensége Frigyes főherceg, Izabella és Mária Anna főhercegnők volt cimbalomtanára, kiváló tagokból álló társulatával városunkba érkezett és július hó 3-án este a „Vadászkürt“ szálló kerthelyiségében művészi hangversenyt rendez. Alkalma lesz tehát közönségünknek egy művészi hangversenyben gyönyörködni, melynek műsora a magyar dalköltészet igaz gyöngyeiből áll. Melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe. Kedvezőtlen idő esetén a hangverseny a szálló nagytermében lesz megtartva.

Diszpolgar választás. Ó-Becse közgyűlése Than Károlyt, a híres tudóst, a budapesti egyetem tanárát, a község nagynevű szülöttét diszpolgárrá választotta és Than Károly nevére egy utcát nevezett el.

Halalozás. Scherer Ferencné szül. Müller Jozefin, Scherer Ferenc kereskedő felesége, egy áldott lelkű jó asszony, június hó 27-én elhunyt.

Uj doktor. Janovich Miklós dr. zombori ügyvédjelölt, ki csak nem régebben tette le sikerrel az államtudományi doktorátust, a kolozsvári egyetemen ujabban a jogtudományok doktorává avatott.

Gyászhir. Garay Károly bácsi plébános életének 58-ik, áldozásának 35-ik évében meghalt.

A Ferencz-csatorna részvénytársaság legutóbb megtartott ülésén, Heinecz Albert műszaki tanácsos, igazgató indítványára kegyesen elhatározta, hogy az újtemplom építéséhez a Ferencz-csatornán szállított anyagokra a teljes peáge díjat elengedi. Ezzel az adományával a templomépítő alap 2000 koronát takarít meg. A templomépítő bizottság az igazgatóságnak ez uton is legőszintébb köszönetét fejezi ki.

Eljegyzés. Csányi Rezső helybeli iparos eljegyezte Schreiber Auna kisasszonyt Apatinból.

Hivatalos órák a vármegyénél.

Tekintettel a várhatólag beálló nagy nyári hőségre Karácson Gyula alispán a hivatalos órákat a vármegye központi hivatalainak a következőképp állapította meg folyó évi július hó 1-től szeptember hó 1-ig. Ezen idő alatt az összes törvényhatósági központi tisztviselőkre nézve a hivatalos órák tartatnak köznapon: reggel 8 órától délután 1 óráig. Vasár- és ünnepnapokon: délelőtt 9 órától déli 11 óráig. A központban alkalmazott segéd- és kezelő-személyzetre nézve köznapon: reggel 7 órától délután 1 óráig. Vasár- és ünnepnapokon: reggel 8 órától déli 12 óráig.

Elementek a honvédeink. A zombori honvédszázalaj tegnap reggel indult el a manóverre. A mit egy esztendei gyakorlaton tanultak, mindazt most értékesítik. Vigak voltak, énekszóval masiroztak, hiszen most már csak kis napok vannak hátra, alul a százon és a leszerelés következik. Hány barna kislány várja odahaza a kugli akáccokkal szegélyezett alacsony tetejű házikókban ezt a leszerelést! Olyan marad-e amilyen valamikor volt? Nem térítették-e el szívet a városi leányok? Szeret-e még? Mind olyan kérdések, melyekre aggódva dobban meg a szív. Éjjelidején pedig, mikor felébred, sóhaj száll fel a szívéből. Róla álmodott, megfordítja a párnáját, hadd legyen annak a szegény bakagyereknek is édes az álma, a ki valahol a harmatos mezőkön nyújtja fejét nyugóra.

Eljegyzés. Boruth Gyula a „Magyar Agrár és Járadékbank“ tisztviselője, néhai Boruth Elemér és neje szül. Evva Ottilia fia, Boruth Andor festőművész testvéröccse, eljegyezte Budapesten Kőváry Matildot, Kőváry Miklós és neje szül. balogfalvi Mihályi Juliana leányát.

A szerb nőegylet mulatsága. Fényes sikerű pompás nyári mulatságot rendezett a városi parkban a zombori szerb nőegylet. Nagyszámu előkelő intelligens közönség jött el a mulatságra és fesztelentül, vidám jó kedvvel mulatott. Nemcsak a zombori szerb intelligencia, hanem a magyar is nagy számmal vett részt a mulatságon, melynek sikere ismét beigazolta a nőegylet mulatságainak régi jó hírnevét. A délután tombolajátékkal telt el a közönség nagy részvételével. A tombola tárgyait tanítónőképző intézet növendékeinek igen szép kézimunkái képezték. A tombola hír szerint igen szép összeget jövedelmezett a jótékony célra. Este kigyultak a villamos lámpák és tűndéri fényben ragyogtak a park fái, bokrai és vigadó közönség. Nagyon jól esett a közönségnek, hogy a tánc alatt több csárdást is táncoltak.

Véres búcsú. A b.-monostorszegi búcsút véres verekedés és zsandár-szurony okozta halál rekesztette be. A nagyvendéglőben magyar legények ontották egymás véreit, a Pavosev féle korcsmában pedig sokacok verekedtek. Ez utóbbi helyen a verekedők le akarták fegyverezni a közbelépő csendőröket, mire a csendőrök egyik legénye Ivics Jakabot keresztül döfte. Halva vitték haza.

Középiskolai tanargyűlés. Az országos középiskolai tanargyűlés július hó 3-án és 4-én lesz Szabadkán. Programján szerepel: Alexander Bernát, Toncs Gusztáv, Kemény Ferenc, Endrey Ákos, Bayer Jakab és Négyessy László, ez utóbbi egy magyar nyelvtudományi társulat megalapításáról fog beszélni. A választások eredménye szeriut elnök ismét Beöthy Zsolt, 576 szavazat közül 549 szavazattal. Alelnökök: Hoffer Károly és Rombauer Emil. Főtítkár: Négyessy László. Szerkesztő: Balog Péter. Pénztáros: Müller József. Titkár és gazda: Molnár István. Segélyalap elnöke: Vámosy Mihály. Ellenőr: Tibor Ágost.

Tanítói jubilaris ünnepély. Az ó-kanizsai izraelita népiskola iskolaszéke annak emlékéül, hogy érdemes tanítója Szinger Jakab a közoktatás ügyét O-Kanizsán immár 30 esztendő óta ritka buzgósággal és eredménnyel szolgálja, a nevezett tanító tiszteletére folyó hó 6-ik napján jubilaris ünnepélyt rendez.

HIRDETÉSEK.

Helyi képviselők

kerestetnek Zomborban — Bácsmege városában és községeiben, akik egy versenyképes életbiztosító társaság részére működni óhajtának. Ajánlatok kéretnek „Keresetforrás” cím alatt e lap kiadóhivatalához. 3-2

Olcsóbb mint barhol.

Női divatterem.

A mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy az eddig is előnyösen ismert **női konfekció-készítő műtermemet**, megrendelőim buzdítására,

női ruha divatteremmé

alakítottam át. A midőn erről a m. t. hölgyközönséget értesítem, becses figyelmüket divattermemre batorokodom felhívni, egyben megjegyzem, hogy továbbra is **női konfekciókat** is készítek.

Vidéki megrendeléseknél mértékés próbavétel végett készséggel kimegyek. Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy t. megrendelőim teljes megelégedését kiérdemeljem.

A m. tisztelt hölgyközönség b. megrendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

20-20

MARKOVITS IMRE,

női konfekció és ruhakészítő.

Lakás: Deák Ferenc-körut (Korzó).

Olcsóbb mint bárhol.

Egy a jegyzői teendőiben jártas egyén havi 60 korona fizetéssel azonnal alkalmazást nyerhet. Pályázók levélileg forduljanak **Bogyó Ödön** jegyző urhoz Pacséron. 2-1

704. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Kovil községben megüresedett a évi 600 korona fizetéssel egybekötött rendőrvetési állásra pályázat hirdettetik.

Felhívtnak ezen állást elnyerni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket ezen eljárásságnál **folyó évi július hó 15-éig** benyújtani sziveskedjenek.

Alsó-Kovil, 1902. évi június hó 23. án.

Vuits Milán, **Spirta Demeter,**
jegyző. 2-1 bír.

65742. sz.

I. 1902.

Arlejtési hirdetmény.

A palánkai kir. adóhivatalnak átalakítási munkálatait a nagym. m. kir. pénzügyminiszterium f. évi 36009. szám alatt **4109 korona** költség erejéig engedélyezvén: eme munkálatnak vállalatba adása céljából ezennel **írásbeli versenylárgyalás hirdettetik.**

Felhívtnak azért a vállalkozni szándékozók, hogy 1 korona bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat, melyekben a leengedés mérve százalékokban s az ajánlati összegéhez képest betűvel és számokkal is kiirandó, 411 korona bántpénz, vagy az annak letételét igazoló adóhivatali nyugta kapcsán s annak kijelentésével, hogy ajánlatot tevő a vállalati feltételeket ismeri, azoknak magát alája veti — **folyó évi július hó 19-én d. e. 9 óráig** alulírt kir. pénzügyigazgatóságnál (I. emelet, I. ügyosztály) nyujtsák be.

Elkészetten érkezett, vagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyezvén, hogy a munkálatnak az átadástól számított **8 hét alatt okvetlenül el kell készülni** s ugyanez időre felülvizsgálat és átvétel alá is kell bocsátatnia s tudomására hozza az igazgatóság a vállalkozni akaróknak, hogy a részletes tervek és feltételek alulírt kir. pénzügyigazgatóság irodavezetőjénél, annak hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Zomborban, 1902. évi június hó 25-én.

Gyórfly Géza,

kir. tanácsos, pü. igazgató.

442. szám.

1902.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1902. évi V. 500. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori lakos ügyvéd által képviselt Pach Emánuel bécsi lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 177 kor. és járuléki erejéig fogantatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1350 koronára becsült edények és lámpákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 500/2 1902. számú végzése folytán 177 korona tökekövetelés, ennek 1902. évi február hó 28. napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 69 kor. 24 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére **1902-ik évi július hó 7-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. évi június hó 20-án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

1012. szám.

kig. 1902.

Arverési hirdetmény.

Uj-Soóvé község elüljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község határában gyakorlandó vadászati jogot 1902. évi augusztus hó 1-től 1908. évi július hó 31-ig terjedő hat évre **1902. évi július hó 14-én délelőtt 9 órakor** a község ház tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbeadja.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Uj-Soóvé, 1902. évi június hó 26. án.

Hartmann Pál,

jegyző.

Brücker,

3-1 bír.

285. szám.

árv. 1902.

Hirdetmény.

A néh. Pillischer Jakab hagyatéka és neje Birman Antonia tulajdonát képező s Vajsza községben fekvő 156. ö. i. számú ház, szérűkert arra épített szállásépülettel, egy 4 1/2 urbéri negyed teleknek megfelelő 63 hold tagosítatlan szántó föld Vajsza község házánál **folyó évi július hó 27-én délután 2 órakor** nyilvános szóbeli árverésen vagy az egész birtok egyben, vagy vevők kívánatára a ház, szérű és a szántó negyedtelkeként külön, legtöbbet ígérőnek örök áron eladatik.

Az árverési napig vagy az egész birtokra, vagy elkülönítve egyes birtokrészekre szabad kézből való eladási ajánlat is tehető.

A részletes árverési és eladási feltételek özv. Pillischer Jakabnénál, ugy Hiel Lipót körjegyzőnél bármikor megtudhatók, vagy kívánatra az érdeklődőkkel közöltnék.

Vajsza, 1902. évi június hó 20-án.

Hiel Lipót,

körjegyző.

1067. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Rém községben nyugdíjazás folytan megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **folyó évi július hó 25-ig** nyujtsák be, mert az elkészetten érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A szóban forgó jegyzői állás javadalmazása a következő:

Fizetés előleges havi részletekben 1700 korona.

Szalmajárandóság 40 korona.

8 drb marhával a közlegelőn való szabad legeltetés.

9 öl tűzifa természetben.

Szabad lakás és a magánmunkálatokért a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak.

B.-Almás, 1902. évi június hó 22-én.

Szutrély Lipót,

főszolgabíró.

2 -1

1561. szám.

kig. 1902.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyébe kebelezett Zsabya község határában mintegy 15000 holdnyi területen gyakorlandó vadászati jog 1902. évi augusztus hó 1-től 1908. évi július hó 31-ig terjedő 6 évre, az **1902. évi július hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor** Zsabya község házánál megtartandó nyilvános árverésen szóbelileg, esetleg írásbeli ajánlattal tett legtöbbet ígérőknek haszonbérbe fog adatni.

Az árverezők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át óvadék gyanánt az árverést megelőzőleg készpénzben letenni, az egy évi haszonbéri összeget pedig mibelyt az árverés jogerős lesz.

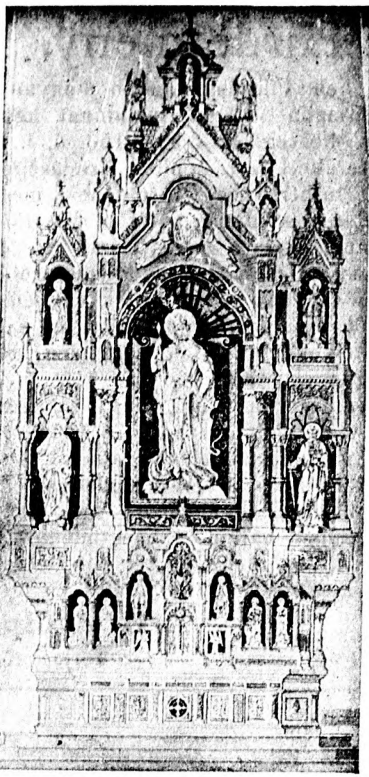
Az árverésben csakis azok vehetnek részt, kik a teljes haszonbéri összegért vagyoni garanciát nyujthatnak, melyre a község a haszonbéri összeget jelzalogilag is biztosíthatja.

Vadászati kihágásért büntetett, vagy rovott multu egyének az árverésből kizáratnak.

Fentartja a község magának a jogot, hogy a megajánlott összegre való tekintet nélkül az árverezők között szabadon választhat.

Zsabyán, 1902. évi június hó 20-án.

Az elüljáróság.

NAGY NEP. JÁNOS

szobrász, aranyozó és oltárépítő.

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI OLTÁRÉPÍTÉSZETI SZOBÁRSZATI ÉS ARANYOZÓ MŰINTÉZET.

Ő Nagyméltósága a kalocsai érsek, főmagassága dr. Samassa József egri érsek, valamint dr. Schlauch Lőrinc nagyváradai bíboros püspök ur ő Eminenciája és cserneki és tarkeői Dessewffy Sándor esanádi püspök ur ő Kegyelmeisége által többszöri megrendelésekkel kitüntetve; így a legközelebbi időkben a nagyméltósága esanádi püspök ur a lelei újtemplom berendezésével megbízott.

Munkáinak szakismerettel való kivételét Zenta Csorvás, Szilas, Jászladány, Szolnok, Kun-Félegyháza, Kalocsa, Torontál-Almás, Békés-Szent-András, Kun-Szt Márton, Nagy-Kikinda, M.-Pécska, Csanád-Palota, Vámoegyörk és több helyekről nyert bizonyítványaim igazolják.

A nagyméltósága kalocsai érsek ur ő Eminenciája a esengödi és zenta-tornyosi újtemplomok berendezésével kitüntetett.

Készítek új oltárokat, szószékeket, szent sírokat, keresztút-képeket domborműben.

Költségvetéseket és tervrajzokat bérmentve küldöm, odautazás esetén ezaját költségemen utalom bárhová.

Jézus és Mária Szive szobrai és páduai szent Antal szobrai

különböző nagyságban fából faragva, polichromizozva:

centiméter	100	110	120	130	140	150
korona	96.—	110.—	140.—	170.—	174.—	194.—
főszöntvény, rendkívül erős anyagból:						
centiméter	100	120	140	150		
korona	72.—	110.—	126.—	140.—		

Lelkiismeretes jó kiszolgálásról az intézet jó hírneve szavatol.

Nagy Nep. János,

TEMESVÁR, Józsefváros, Bega-balsor 24.

*-4

1561. sz. kig. 1902.

Pályázat.

Zsabya község alulírott elüljárósága részéről egy 360 korona készpénz fizetés és szabad lakás élvezetével egybekötött községi kertészi állásra ezennel pályázat hirdettetik s felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint erkölcsi magaviseletük, életkoruk, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokat kérvényük kapcsán alulírott elüljáróság címére később folyó évi július hó 10-ik napjáig annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Zsabyán, 1902. évi június hó 22-én.

Az elüljáróság.

1280. szám.

tkvi 1902.

Árverési hirdetmény.

A hódásghy kir. járásbírósa mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a hódásghy takaré- és segélyszövetkezet végrehajtónak Hornyák András vajszkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghy kir. járásbírósa) területén lévő, Bács község és határában fekvő, a bácsi 251. sz. tkvi betétben Hornyák András és társai nevében álló A. I. 1. sor, 250. hr. 166. ö. i. sz. ház és udvarra, 3. sor 2156. hr sz. szérűre, 4182/190. és 4182/191. hr. sz. szántó és rétre 672 korona, — továbbá az A. II. 1—2. sor 2084 és 2085. hr. sz. szántó és szőlőre, melyet 59 kor. váltásőtke terhel és pedig özv. Hornyák Antalné Nagy Erzsébet bácsi lakos javára 1828/1898. tkvi számú végzéssel C. I sorsz. alatt bekebelezett özvegyi haszonélvezeti szolgalmi jog épségben tartásával a végrehajtási törvény 156. §-ának a) és d)

pontja értelmében az egész ingatlanra 304 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi augusztus hó 22. napján délután 2 órakor Bács község-házánál megtartandó nyilvános árverése a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 67 kor. 20 fil, illetve 30 kor. 40 állért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Hódásghon, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál, 1902. évi május hó 6. napján.

Szabó Imre,
kir. járásbíró.

Törvényesen engedélyezett végeladás.

Párisi Áruház Zomborban.

Az összes raktáron levő uri-divat: **ingek, nyakkendők; a legjobb vásznak, selymek, batisztok és a legjobb minőségű uri és női szöveteket** az üzlet felosztása miatt minden elfogadható árak mellett

végeladom.

Számos látogatást kér

TUNA GUSZTÁV,
a Párisi Áruház tulajdonosa Zomborban.

1113. sz. kig. 1902.

Pályázat.

Csantavér községben megírtesedett lovasrendőri állásra pályázat hirdettetik.

Felhívtnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi július hó 15-éig ezen elüljárósághoz okvetlenül nyújtsák be.

A lovasrendőri állás javadalmazása 600 korona fizetés, 240 korona lóátalány; felszerelést a község ad, ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

Csantavér, 1902. évi június hó 20-án.

Szokola Gyula, Szokola István,
jegyző. bíró.

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos

10—10

ZOMBOR. (Bácska.)

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben,

(vendéglősök, mészárosok és magánosok részére);

fürdőkádokban

és konyhafelszerelésekben

Minden e szakmába vágó és rajzszerű bádogárúkat elkészíttetnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

